

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет б.б., телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Broj:01-02-03-13- 396 /14

R:03-04, 06-04/13

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
Brčko distrikta BiH
na dan 31. 12. 2013. godine**

Brčko, juli 2014. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DATIH PREPORUKA	7
1. UVOD.....	12
2. OPĆI DIO	12
3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	13
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE, BUDŽETSKIH KORISNIKA	13
5. NALAZI I PREPORUKE.....	14
5.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	14
5.2. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ODJELJENJA U SKLADU SA ZAKONSKIM I DRUGIM PROPISIMA	16
5.3. DONOŠENJE I PRAĆENJE IZVRŠENJA BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH.....	16
5.4. IZVRŠENJE BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH	17
5.4.1. <i>Prihodi, primici i finansiranje Budžeta Brčko distrikta BiH</i>	17
5.4.2.1. <i>Tekući rashodi</i>	19
5.4.2.10. IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA.....	25
5.4.3. <i>Tekući grantovi i subvencije</i>	28
5.4.4. <i>Kapitalni izdaci</i>	45
5.4.5. <i>Tekuća rezerva</i>	45
5.5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI NA DAN 31.12.2013. GODINE	45
5.5.1. <i>Kratkoročna potraživanja</i>	45
5.5.2. <i>Stalna sredstva, popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2013. godine</i>	46
5.5.3. <i>Račun prihoda i rashoda (Bilans uspjeha)</i>	47
5.5.4. <i>Izvori sredstava i višak prihoda nad rashodima</i>	48
6. KOMENTAR.....	48
7. PRILOZI.....	49

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Islahijet б.б., телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

BUDŽET BRČKO DISTRIKTA BiH

Mati Lučiću, dipl. oec.-direktoru Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH

Osmanu Osmanoviću, dipl. oec.-direktoru Trezora Brčko distrikta BiH

Slavici Vujčić, dipl. oec. – v. d. direktora Porezne uprave Brčko distrikta

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta BiH (bilans stanja na dan 31. decembar 2013. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu, izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. **Za usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima odgovorna su rukovodstva budžetskih korisnika.**

Odgovornost revizora/revizorki

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija- ISSAI (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavljivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, s ciljem odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne s ciljem izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje negativnog mišljenja:

- *Praćenje, usklađivanje i izvještavanje o izvršenju utvrđenih pozicija budžeta nakon usvajanja budžeta od strane Skupštine Brčko distrikt BiH, vrši se na nivou budžetskih klasifikacija koje su sastavni dio obrazaca finansijskih izvještaja, (tako da je budžetskim korisnicima ostavljena mogućnost promjene prvobitne namjene putem preusmjeravanja sredstava s pozicije na poziciju u okviru grupe rashoda) mimo pojedinačnih budžetskih pozicija utvrđenih budžetom na osnovu detaljnih zahtjeva budžetskih korisnika. Značajna prekoračenja odobrenih pojedinačnih pozicija ostvarena su kod izdataka za reprezentaciju (Skupština Brčko distrikta BiH), usluge medija (Kancelarija gradonačelnika), usluge obezbjeđenja (Odjeljenje za javnu sigurnost), ugovora o djelu i naknada komisijama (Odjeljenje za javni registar i Kancelarija za upravljanje javnom imovinom),*
- *Obračun i isplata povećanja plata zaposlenicima u Odjeljenju za obrazovanje i Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge vršena je u skladu s Detaljnim zahtjevom za plate i usvojenim Budžetom Brčko distrikta BiH, bez postojanja osnova za isplatu u odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH,*
- *Izdaci za kolektivno osiguranje zaposlenika realizovani u iznosu 171.497,29 KM na osnovu aneksa sporazuma zaključenog 30. 5. 2013. godine sa retroaktivnom primjenom od 1. 1. 2013. godine čime je osiguranjem pokriven period u kome nisu postojali značajni (nepoznati) rizici za davooca usluga osiguranja koji bi opravdali izdatke budžeta Brčko distrikta BiH za taj period.*
- *Izdaci za stručno obrazovanje, specijalizaciju i školovanje zaposlenika, realizovani u iznosu 177.875,62 KM, bez blagovremenog donošenja Strategije stručnog obrazovanja i usavršavanja službenika i namještenika zaposlenih u Vladi Brčko distrikta BiH i dosljedne primjene odredbe o neophodnosti postojanja potrebe posla organa uprave za zvanjima i kvalifikacijama za koje su isti odobreni.*
- *U okviru izdataka po sudskim presudama u postupku eksproprijacije zemljišta u rashodima perioda iskazani su izdaci u iznosu 968.764,42 KM u koje su uključene naknade vlasnicima, zatezne kamate i sudski troškovi, od čega se najmanje 918.718,50 KM odnosi na vrijednost eksproprijisanog zemljišta, koje predstavlja sticanje imovine, čime su precijenjeni rashodi perioda uz istovremeno smanjenje izvršenja budžeta kapitalnih potreba.*
- *Ne postoji definisana politika grantova neprofitnim organizacijama (Kancelarija gradonačelnika 3.478.420,31 KM, Odjeljenje za stručne i administrativne poslove 1.442.400,00 KM, Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu 3.497.500,00 KM) u smislu kriterija i načina njihovog predlaganja u postupku donošenja budžeta, odobravanja i utvrđivanja potrebe i obaveze donošenja programa utroška i izvještaja o utrošku sredstava za pojedine kategorije korisnika grantova, tako da znatan dio stalnih korisnika grantova koji su poimenično imenovani prilikom odobravanja budžeta neblagovremeno i neadekvatno vrše planiranje sredstava i pravdanje utroška odobrenih sredstava u prethodnom periodu.*
- *U okviru realizovanih sredstva u iznosu 2.268.481,00 KM za realizaciju projekta Obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH, dio sredstava je dodjeljivan korisnicima koji nisu ispunjavali opšte (eliminatorne i obavezujuće) kriterije u dijelu: nisu imali status raseljenog lica, izbjeglice ili povratnika, predočavanja potvrde da su 30.04.1991. godine imali prebivalište u stambenoj jedinici koja je predmet rekonstrukcije, da se stambena jedinica smatra neuslovnom za stanovanje u skladu sa odgovarajućim standardima o minimumu stambenih uslova, da on i članovi njegovog domaćinstva od 1991. godine nemaju na teritoriji BiH drugu stambenu jedinicu koja se smatra uslovnom za stanovanje, u skladu sa odgovarajućim standardima o minimumu stambenih uslova.*

Navedeno je u suprotnosti sa Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH, Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica BiH i Programom utroška sredstava tekućih grantova u 2013. godini.

- *U finansijskim izvještajima za 2013. godinu iskazana je realizacija grantova za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 7.038.098,05 KM.. U navedenom iznosu 2.459.113,82 KM se odnosi na obaveze nastale u 2012. godini koje su trebale teretiti rashode te godine. U 2013. godini Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu odobrilo je podsticaja u iznosu 8.754.733,19 KM, čime su dodatno prekoračena odobrena sredstva za 2013. godinu u iznosu 1.710.233,19 KM, tako da ukupno prekoračenje i neevidentirani rashodi po osnovu stvorenih obaveza za podsticaje na dan 31.12.2013. godine iznose 4.169.347,01 KM. Navedena nepravilnost je rezultat nedosljedne primijene odredbi Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu od strane Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu u dijelu sačinjavanja tromjesečnih operativnih planova rashoda, dosljednog praćenja njihove realizacije te blagovremenog korigovanja programa podsticaja ili pokretanja aktivnosti na izmjenama i dopunama budžeta u cilju njihovog usaglašavanja sa raspoloživim sredstvima za te namjene. Stvaranjem obaveza preko iznosa odobrenih budžetom odgovorne osobe Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu prekršile su odredbe člana 28 stava 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i člana 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikt BiH za 2013. godinu. Zbog uključivanja rashoda koji se ne odnose na period izvještavanja i neuključivanja rashoda za pokriće obaveza nastalih u 2013. godini narušena je fer prezentacija finansijskih izvještaja u dijelu ostvarenih rashoda, stepena izvršenja budžeta, kao i stvarnog stanja obaveza i izvora sredstava,*
- *Izdaci za naknade za štete u poljoprivrednoj proizvodnji usljed pojave leda i suše u 2011. godini isplaćene su u iznosu 844.617,54 KM, priznati su (kao i 2012. godine) bez prethodnog postojanja kriterija o načinu procjene štete koja je služila kao osnovica za obračun i isplatu.*
- *Odobravanje grantova za naknadu štete od leda u aprilu i junu 2012. godini u iznosu od 1.146.508,74 KM realizovano je bez dokumentovanja načina utvrđivanja činjeničnog stanja usjeva propisanog članom 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda, nedostaje: stručni pregled usjeva, zasada i biljaka na osnovu morfološkog stanja (boja, izgled itd), stepena polegnuća, općeg stanja usjeva, mehaničkih oštećenja i fenološke faze razvoja biljaka.*
- *Odobravanje granta za sufinansiranje troškova liječenja u inostranstvu u Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge u iznosu 400.000,00 KM izvršeno je bez postojanja općeg akta o kriterijima odabira korisnika, načinu odobravanja i utvrđivanja visine pojedinačno odobrenih sredstava.*
- *Znatan dio budžetskih korisnika nije dosljedno provodio odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i Instrukcije o postupku nabavke roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH u dijelu odabira transparentnijeg postupka nabavke, izvršenja nabavki bez provođenja postupka nabavke, praćenja realizacije ugovorenih obaveza nakon dodijeljenog ugovora. Osim toga, u postupcima nabavke putem direktnog sporazuma, konstatovana je nedosljedna primjena Instrukcije o postupku nabavke roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH prilikom dijeljenja predmeta nabavke, poštovanje ograničenja učešća u ukupnom budžetu, dokumentovanja vrste, obima i kvaliteta isporučenih materijala i usluga i izvršenih radnji na istraživanju tržišta.*
- *Značajan broj budžetskih korisnika nije pravilno izvršio popis imovine, potraživanja i obaveza, što je imalo značajan uticaj na istinit i tačan prikaz poslovanja i izvršenja budžeta i njihovog stanja na dan 31.12.2013. godine. Konstatovano je da budžetski korisnici nisu blagovremeno vršili usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja što je rezultiralo: postojanjem neevidentiranih obaveza podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji, iskazanim potraživanjima za date avanse u Odjeljenju za obrazovanje za gorivo nastalih 2008. i 2009. godine u iznosu 34.001,10 KM za koje dobavljači imaju evidenciju o njihovom realizovanju-isporukama goriva.*

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji Budžeta Brčko distrikta BiH, zbog efekata stavki navedenih u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima, ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine, rezultat poslovanja i izvršenje Budžeta Brčko distrikta BiH za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Budžeta Brčko distrikta BiH u toku 2013. godine, zbog efekata navoda u prethodnom pasusu, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima, usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavne revizorke

Tomo Vozetić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Glavna revizorka

Dževida Hodžić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Potrebno je Akcionim planom obuhvatiti sve preporuke date u izvještaju o reviziji, obezbijediti da svi budžetski korisnici, koordinirano i na isti način, postupaju po preporukama prethodne revizije, te da svoje usklađene akcione planove detaljnije razrade po konkretnim aktivnostima, rokovima i nosiocima izvršenja za svaku pojedinu aktivnost, te da uspostave efikasan nadzor nad izvršenjem usvojenih Akcionih planova.

Potrebno je u cilju uspostavljanja integralnog sistema internih kontrola odgovarajućim aktom, obavezujućim za sve korisnike budžeta, na jasan i nedvosmislen način regulisati nadležnost pojedinačnih institucija, način uspostavljanja interne kontrole i provođenja efektivnog nadzora nad funkcionisanjem istih.

Potrebno je da budžetski korisnici, s ciljem obezbjeđenja funkcionisanja efikasnog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrde konkretne vrste rizika i procijene stepen rizika, te da donesu jasna i konkretna pravila i procedure, utvrde kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nosiocima i obezbijede njihovo dosljedno sprovođenje i dokumentovanje, kako na nivou institucije, tako i na nivou Vlade Brčko distrikta BiH, čime bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih propisa, poboljšala zaštita imovine, kao i povećana efektivnost, ekonomičnost i efikasnost u izvršavanju svakodnevnih poslova iz djelokruga budžetskih korisnika.

Potrebno je dosljedno izvršavati obaveze izrade nacrtu zakona i donošenja i usklađivanja podzakonskih akata iz nadležnosti institucija u skladu sa postojećim propisima i usvojenim programima rada.

Potrebno je prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti institucija obezbijediti dosljednu i efektivnu primjenu važećih zakonskih i podzakonskih propisa.

Potrebno je, u cilju realnijeg planiranja i izvještavanja o naplati poreza uspostaviti odvojenu evidenciju naplaćenih prihoda po periodima na koje se odnose.

Potrebno je, da podaci iz fiskalnog registra poreskih obveznika budu objavljeni na web stranici Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH u skladu sa odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je obezbijediti pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prinudne naplate u skladu sa odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je kontinuirano pratiti realizaciju naplate potraživanja, te blagovremeno preduzimati raspoložive mjere za njihovu naplatu, u cilju blagovremenosti i stepena naplativosti potraživanja po osnovu pruženih zdravstvenih usluga.

Potrebno je planiranje prihoda od prodaje i iznajmljivanja imovine vršiti na osnovu realnih pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu i projekcije prihoda zasnovane na funkcionalnom stanju i raspoloživosti imovine za prodaju i iznajmljivanje, te uslovima tržišta.

Potrebno je, da budžetski korisnici s ciljem preciznijeg planiranja, praćenja izvršenja i izvještavanja o upravljanju, te efikasnije potrošnje odobrenih budžetskih sredstava, postupaju u skladu s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu, odnosno Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, planiranje tekućih izdataka zasnivati na obimu planiranih programskih zadataka i ostvarenja u prethodnom periodu, a u toku izvršenja budžeta obezbijediti kontinuirano praćenje i blagovremeno preduzimanje potrebnih mjera za usklađivanje programskih zadataka sa odobrenim i raspoloživim budžetskim sredstvima.

Potrebno je rashode priznavati u periodu na koji se odnose u skladu sa Zakonom o budžetu, Odlukom o utvrđivanju računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je raspoređivanje usljed prekobrojnosti zaposlenika vršiti u skladu sa opštim i posebnim kriterijima predviđenim Odlukom o izmjenama i dopunama Organizacionog plana Kancelarije, a imenovanje zaposlenika vršiti nakon usvajanja Organizacionog plana.

Potrebno je povećanje plata i dodatke na platu planirati i isplaćivati u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prilikom isplate naknada zaposlenicima i utvrđivanja poreske osnovice za porez na dohodak, dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Potrebno je Odluku o ispitu za rad u organima uprave dopuniti u dijelu regulisanja situacija u kojima zamjenici mijenjaju članove Komisije, te u skladu s tim ostvaruju pravo na naknadu.

Potrebno je prilikom obračuna i isplate naknada za rad komisija kao i usluga po ugovorima o djelu dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o porezu na dohodak.

Potrebno je izdatke za energiju planirati i izvršavati u skladu sa stvarnim potrebama budžetskih korisnika i raspoloživim skladišnim kapacitetima, u cilju obezbjeđenja procesa rada i izbjegavanja nepotrebnog vezivanja budžetskih sredstava.

Potrebno je, u cilju zaštite interesa Brčko distrikta, postupiti u skladu sa zaključenim ugovorom u dijelu izmirivanja obaveza za struju, vodu i smeće.

Potrebno je, Instrukcijom o postupku nabavke roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH, preciznije definisati pojam budžeta za nabavke i obezbijediti dosljedno poštovanje ograničenja u primjeni postupaka direktnog sporazuma.

Potrebno je blagovremeno pokrenuti i okončati aktivnosti neophodne za kontinuirano održavanje ulične rasvjete, kako je to regulisano odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.

Potrebno je, prilikom priznavanja izdataka za usluga tekućeg održavanja javne rasvjete pridržavati se odredaba 4 i 5 Ugovora o izvođenju radova, u dijelu fakturisanih iznosa, provođenja procedura uvođenja u posao i prijema izvršenih radova.

Potrebno je da se Odjeljenje, prilikom davanja saglasnosti na Plan i program redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina i donošenja Programa održavanja javnih zelenih površina, pridržava zakonom propisanih rokova.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno poštuje Zakon o javnim nabavkama BiH u dijelu postizanja ekonomski najpovoljnije ponude.

Potrebno je da Odjeljenje u potpunosti poštuje ugovorom predviđene obaveze, u dijelu priznavanja usluga koje su bile predmet ugovora.

Potrebno je, u skladu sa Ugovorom, sačinjavati mjesečne planove vršenja usluga za naredni mjesec.

Potrebno je blagovremeno pokrenuti postupak nabavke usluga osiguranja, kako bi se ugovaranje okončalo prije početka perioda na koji se osiguranje odnosi, ili ugovarati rokove nakon potpisivanja ugovora.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu angažovanja lica na zamjeni odsutnog nastavnika i saradnika.

Potrebno je, prilikom angažovanja spoljnjih saradnika u zdravstvu i utvrđivanja naknade za njihovo angažovanje obezbijediti neophodan nivo transparentnosti, te obezbijediti analizu i provođenje datih preporuka o otklanjanju uočenih nedostataka.

Potrebno je izdatke za stručno obrazovanje službenika i namještenika planirati i izvršavati u skladu sa potrebama posla organa uprave, kako je to predviđeno Zakonom o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih saobraćajnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje u skladu sa odobrenim pozicijama budžeta.

Potrebno je, u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu u skladu sa odredbama MRS-JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

U cilju pravilnog evidentiranja realizacije navedenih sredstava, potrebno je donijeti procedure kojim bi bili regulisani postupci informisanja po okončanju pojedinačnih transakcija i adekvatno knjigovodstveno evidentiranje istih.

Potrebno je, prilikom isplate sredstava grantova neprofitnim organizacijama, dosljedno se pridržavati Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH u dijelu dozvoljenih maksimalnih iznosa sredstava i dostave izvještaja o namjenskom utrošku sredstava iz prethodne godine u propisanim rokovima.

Potrebno je, sredstva namijenjena za grantove pojedincima dodjeljivati osobama koja su ispunila kriterije za dodjelu sredstava grantova, kako je to predviđeno Odlukom o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine.

Potrebno je izradu i planiranje grantova gradonačelnika neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prilikom planiranja i realizacije sredstava grantova neprofitnim organizacijama, poštivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je donijeti akta koji bi regulisala način rada Komisije za praćenje izvršenja dodijeljenih sredstava.

Potrebno je dosljedno poštivati Odluku o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH i Odluku o izmjeni i dopuni navedene Odluke, u dijelu visine iznosa jednokratne novčane pomoći neprofitnim organizacijama.

Potrebno je, prilikom realizacije granta neprofitnim organizacijama, uspostaviti jedinstvene kontrolne mehanizme u dijelu davanja izjave, kao i predvidjeti sankcionisanje u slučaju davanja netačne izjave.

Potrebno je izradu i planiranje grantova neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Programom utroška sredstava definisati kriterije za raspodjelu sredstava, kako je predviđeno Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u obračunskom periodu.

Potrebno je plaćanje prevoza učenicima u osnovnim i srednjim školama vršiti samo za učenike s područja Distrikta, kako je predviđeno Zakonom o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je kriterije definisati jasno, precizno i nedvosmisleno, te dokazivanje ispunjenosti istih precizirati za svaki kriterij posebno, odnosno dosljedno poštovati odredbe Zakona o izvršenju budžeta za 2013. godinu u dijelu određivanja bitnih elemenata Programa.

Potrebno je da Odjeljenje primjenjuje Zakon o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH, u dijelu analiziranja ostvarenog povećanja zaposlenosti stanovništva, kao i povećanja produktivnosti proizvodnih i materijalnih resursa distrikta u cilju ekonomskog, socijalnog, kulturnog i ekološkog napretka stanovništva.

Potrebno je da Odjeljenje vrši kontinuiranu ili povremenu provjeru tačnosti dostavljenih podataka od strane korisnika sredstava olakšica, u cilju eliminisanja rizika eventualnih zloupotreba dobijenih sredstava.

Potrebno je Pravilnikom o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata preciznije propisati način ostvarivanja prava na olakšice u dijelu definisanja obaveza investiranja na teritoriji Distrikta i ulaganja u osnovna sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je izradu i planiranje grantova neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Programom utroška sredstava definisati kriterije za raspodjelu sredstava, kako je predviđeno Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je prilikom raspodjele novčanih sredstava u oblasti sporta poštovati Odluku o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima i grantovi neprofitnim organizacijama, u dijelu usklađivanja broja bodova sa rangom takmičenja.

Potrebno je Odlukom o utvrđivanju kriterija precizirati na koji način se ocjenjuje usklađenost projekta sa godišnjim planom Odjeljenja.

Potrebno je, Odlukom o imenovanju komisija za kontrolu utroška i dodjelu grant sredstava, regulisati nepostojanje sukoba interesa.

Potrebno je, stvarati obaveze, rashode ili opterećenja u okviru odobrenih budžetskih sredstava u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prilikom odobravanja podsticaja za poljoprivrednu proizvodnju dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2013. godinu.

Potrebno je, prije procjenjivanja štete, donijeti akt, kojim bi bili regulisani kriteriji i način procjene štete uzrokovane elementarnim nepogodama.

Potrebno je, procjenu nastale štete od leda vršiti u skladu sa Odlukom o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda.

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta u ostvarivanju prava iz zdravstvene zaštite navedenih kategorija osiguranika, potrebno je obezbijediti njihovo pravovremeno finansiranje.

Potrebno je općim aktom definisati način ostvarivanja prava na finansiranje transplantacije organa, utvrđivanje liste prioriteta i visine sredstava koja se finansiraju iz budžeta.

Potrebno je prilikom odabira korisnika u projektu obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika, poštovati opće i posebne kriterije propisane Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica BiH.

Potrebno je da Odjeljenje, poduzme ugovorom predviđene mjere, za povrat sredstava koja nisu utrošena u skladu sa ugovorom protiv svih korisnika.

U cilju povećanja efikasnosti i racionalnosti izvršenja budžeta kapitalnih potreba i poštovanja zakonom propisanih rokova za njihovu realizaciju, potrebno je da budžetski korisnici po odobravanju projekata donesu operativne planove neophodnih aktivnosti sa rokovima i nosiocima, te obezbijede kontinuiran i kvalitetan nadzor nad njihovom realizacijom, kako bi se blagovremeno preduzimale neophodne aktivnosti potrebne za njihovu realizaciju i njihovo dosljedno provođenje po rokovima i nosiocima. Potrebno je, u cilju istinite i fer prezentacije finansijskog stanja na dan bilansiranja izvršiti procjenu naplativosti svih potraživanja, te u skladu s izvršenom procjenom izvršiti adekvatna knjiženja ispravke vrijednosti.

Potrebno je, prilikom vršenja godišnjeg popisa stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha materijala i roba, stanja novčanih sredstava potraživanja i obaveza, poštovati odredbe Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza u dijelu obima i rokova.

Potrebno je utvrditi stvarne uzroke nastalih razlika, uz dokumentovanje utvrđivanja manjka, te preduzimanje daljnjih mjera o načinu likvidacije manjkova u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je prilikom okončanja postupka sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom. Ukoliko se radi o naknadnim ulaganjima na postojećim stalnim sredstvima potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjima zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva, a samim tim i imovine Brčko distrikta BiH u bilansu stanja.

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH ZA 2013. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za 2013. godinu na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 40/08).

2. OPĆI DIO

Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH je osnovana Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, 19/07).

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Direkcije uspostavljene su sljedeće organizacione jedinice:

- a) Kancelarija direktora;
- b) Trezor;
- c) Porezna uprava.

Zadatak

Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom koji se odnose na ostvarivanje sljedećih nadležnosti u oblasti finansija:

- donosi provedbene propise iz oblasti finansija,
- podnosi izvještaj Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet,
- provodi zakone i druge propise,
- daje mišljenje o primjeni propisa iz oblasti finansija,
- učestvuje u pripremi prijedloga godišnjeg budžeta u koordinaciji s gradonačelnikom Distrikta,
- dostavlja izvještaj o izvršenju budžeta u skladu sa zakonom, a za potrebe gradonačelnika,
- potvrđuje raspoloživost sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Distrikta na svim računima Distrikta,
- obavlja druge nadležnosti u skladu sa statutom i zakonom,
- vrši kontrolu utroška i opterećenja sredstava Distrikta u skladu sa budžetom,
- nadzire prikupljanje prihoda u toku fiskalne godine,
- prikuplja i vrši raspodjelu javnih prihoda Distrikta,
- provodi politike u oblasti finansija Distrikta.

Opis programa rada

- Unapređuje budžetski i porezni sistem kao i postupak planiranja, pripreme i usvajanja budžeta Distrikta i finansijskih planova fondova.
- Uspostavlja makroekonomske i fiskalne politike u javnoj potrošnji pri izradi Dokumenta okvirnog budžeta Distrikta.
- Vodi aktivnu politiku u suzbijanju „sive ekonomije“ u Brčko distriktu BiH.
- Uređuje način investiranja, zaduživanja, izdavanja garancija i sistema upravljanja dugom te u skladu s tim radi na izradi Zakona o investiranju Brčko distrikta BiH.
- Uspostavlja kvalitetniji sistem računovodstvenog nadzora i interne kontrole budžetskih korisnika i izvanbudžetskih fondova.
- Radi na implementaciji Zakona o porezu na nekretnine.
- Obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Budžeta Brčko distrikta BiH za **2013.** godinu i usklađenost poslovanja Vlade Brčko distrikta BiH i drugih budžetskih korisnika s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta BiH za **2013.** godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizorskog tima. Revizija je obuhvatila 20 (dvadeset) planiranih korisnika Budžeta Brčko distrikta BiH za koje su sačinjeni pojedinačni Izvještaji o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za **2013.** godinu, te finansijske transakcije Budžeta Brčko distrikta BiH koje se evidentiraju kroz Glavnu knjigu trezora.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE, BUDŽETSKIH KORISNIKA

Direkcija za finansije je sačinila Akcioni plan, broj:13.9-041-816/13 od 27.09.2013. godine na osnovu preporuka revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu, te isti uputila svim budžetskim korisnicima.

Akcionim planom su obuhvaćene preporuke koje su imale direktan uticaj na kvalifikacije date u mišljenju. Osim toga, kao nosioci aktivnosti imenovane su sve revidirane institucije sa konačnim rokovima koji prelaze period u kojem se vrši revizija, tako da nije moguća ocjena stepena njihovog provođenja.

Do okončanja revizije Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH i ostali budžetski korisnici **nisu postupili** po navedenim Akcionim planovima, u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- Izmjena Odluke o utvrđivanju računovodstvenih politika u dijelu vrednovanja bilansnih pozicija nakon početnog priznavanja, reklasifikacije stalnih sredstava i izjave o usklađenosti sa MRS-JS,
- Dosljednost u primjeni Zakona o budžetu prilikom planiranja i praćenja izvršenja budžeta u dijelu sačinjavanja operativnih planova i veće korelacije ostvarenih izdataka sa planiranim-odobrenim i ostvarenim poslovnim aktivnostima, u okviru odobrenog budžeta.
- Obračun i isplata povećanja plata pojedinih kategorija zaposlenika (zdravstveni radnici i saradnici, prosvjetni radnici, inspektori porezne uprave) nisu usklađeni sa zakonskim odredbama,
- Nije obezbijedeno jednoobrazna i dosljedna primjena poreza na dohodak na naknade zaposlenim,
- Odobravanje izdataka za stručno osposobljavanje vrši se bez dokumentovanja postojanja potrebe posla organa uprave za zvanjima i kvalifikacijama za koje su isti odobreni,
- Nije definisana politika odobravanja grantova od planiranja i izvršenja do izvještavanja o namjenskoj upotrebi,
- Realizacija grantova za obnovu individualnih stambenih objekata bez ispunjavanja obaveznih općih i posebnih uslova za priznavanje statusa korisnika sredstava,
- Realizacija grantova za podsticaj poljoprivredne proizvodnje bez uspostave efikasnog nadzora u cilju blagovremenog usaglašavanja programa podsticaja sa raspoloživim sredstvima,
- Nije donesen akt o kriterijima, načinu odobravanja i visini sredstava za liječenja u inostranstvu koja se finansiraju iz budžeta.

Preporuke date u finansijskim izvještajima, koje se odnose na konkretna odjeljenja i institucije su predmet pojedinačnih akcionih planova. Revizijom je ocijenjeno da stepen implementacija datih preporuka nije zadovoljavajući s obzirom da Akcionim planom nisu obuhvaćene sve preporuke, **dok je značajan dio preporuka realizovan parcijalno i formalno.**

Potrebno je Akcionim planom obuhvatiti sve preporuke date u izvještaju o reviziji, obezbijediti da svi budžetski korisnici, koordinirano i na isti način, postupaju po preporukama prethodne revizije, te da svoje usklađene akcione planove detaljnije razrade po konkretnim aktivnostima, rokovima i nosiocima izvršenja za svaku pojedinu aktivnost, te da uspostave efikasan nadzor nad izvršenjem usvojenih Akcionih planova.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Sistem internih kontrola, kao proces koji je utemeljen i vođen od strane menadžmenta budžetskih korisnika (odjeljenja i institucija) je u najvećim dijelima uspostavljen putem organizacionih planova i pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnika o internim kontrolnim postupcima i drugim internim aktima.

Obaveza budžetskih korisnika je da urede sistem internih kontrola u skladu s međunarodnim standardima interne kontrole i važećim zakonskim i podzakonskim propisima, u cilju obezbjeđenja izvršavanja aktivnosti u okviru njihove osnovne djelatnosti, proizilazi iz člana 43 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH. Istim članom pomenutog Zakona, se predviđa da sistem internih kontrola treba da obezbijedi uspostavljanje organizacije, politike i procedura koje se koriste za postizanje namjeranih rezultata iz utvrđenih programa budžetskih korisnika, kao i korištenje resursa u skladu s postavljenim ciljevima.

Sistem internih kontrola u institucijama Brčko distrikta BiH u 2013. godini je regulisan slijedećim aktima: Smjernicama za uspostavljanje i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika od **1. 6. 2006.** godine, Pravilnikom o internoj kontroli broj: **02-01.1-001038/10** od **1. 10. 2010.** godine i Odlukom o uspostavi sistema interne kontrole broj: **02-000057/12** od **26. 1. 2012.** godine. Analizom navedenih akata smo utvrdili da isti regulišu identična područja te da su svi navedeni akti na snazi, odnosno da donošenjem novih akata prethodni nisu stavljeni van snage. Smatramo da ovakav način regulisanja sistema internih kontrola **stvara pravnu nesigurnost i nejasnoću u smislu definisanja nadležnosti, načina uspostavljanja kontrole i nadzora nad funkcionisanjem internih kontrola.** Zbog navedenih nejasnoća budžetskim korisnicima je onemogućeno jednoobrazno i usaglašeno postupanje u provođenju kontrolnih aktivnosti, naročito za transakcije koje uključuju više institucija, što ostavlja mogućnost neefikasnog i nedovoljno transparentnog trošenja javnog novca.

Potrebno je u cilju uspostavljanja integralnog sistema internih kontrola odgovarajućim aktom, obavezujućim za sve korisnike budžeta, na jasan i nedvosmislen način regulisati nadležnost pojedinačnih institucija, način uspostavljanja interne kontrole i provođenja efektivnog nadzora nad funkcionisanjem istih.

Nedostaci u **kontrolnom okruženju** ogledaju se u neblagovremenom donošenju podzakonskih akata, odsustvu jasnih upravljačkih kontrolnih postupaka u postojećim pojedinačnim pravilnicima o internim kontrolama prilikom priznavanja, knjigovodstvenog evidentiranja izvršenja izdataka odobrenih budžetom, te njihovog obrazlaganja uz izvještaj o izvršenju budžeta, neusklađenost organizacionog plana Direkcije za finansije sa zakonom, neblagovremen unos obaveza poreza na dobit, nepostojanje ili nedosljedna primjena procedura procjene šteta u poljoprivrednoj proizvodnji, nije uspostavljena kontrola utvrđivanja i naplate naknade za izvađeni materijal iz vodotoka, nepostojanje standarda i normativa zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, nepostojanje kriterija za finansiranje troškova transplantacije organa, nije uspostavljeno operativno tromjesečno planiranje odobrenog budžeta, a samim time ne postoji ni tromjesečno praćenje potrošnje odobrenih budžetskih sredstava, i usklađivanje izvršenja sa raspoloživim sredstvima, što je u suprotnosti sa članom 26 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i članom 13 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Planiranje budžeta za 2013. godinu, budžetski korisnici vršili su po pojedinačnim pozicijama izdataka. Usvojen i objavljen budžet od strane Skupštine je također po pojedinačnim pozicijama izdataka. Praćenje izvršenja ne vrši se prema odobrenim pozicijama, nego po grupama rashoda kojoj po važećim klasifikacijama te pozicije pripadaju, čime je stvorena mogućnost da budžetski korisnici po svom nahođenju vrše preusmjeravanje sredstava u okviru grupe, **mimo zakonom propisanog načina unutrašnje preraspodjele sredstava, odnosno**

mimo usvojenog Budžeta. Kao rezultat ovakvog načina praćenje i izvještavanja kod većine budžetskih korisnika ostvarena su prekoračenja na odobrenim pojedinačnim pozicijama.

Pri izvršenju budžeta kapitalnih potreba prisutna je pojava nabavki sredstava čija ih pojedinačna vrijednost svrstava u sitan inventar, tako da dolazi do prekoračenja izdataka na poziciji nabavki materijala i inventara.

Kod pojedinih revidiranih budžetskih korisnika utvrđene su nepravilnosti u obračunu i isplati plata i naknada, koje se ogledaju u nepoštivanju zakonske i podzakonske regulative, kojom je regulisana oblast plata i naknada u organima uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Uočene nepravilnosti zbog nepoštivanja zakonske regulative, na što smo ukazivali i u prethodnoj reviziji, su sljedeće:

- Budžetom za 2013. godinu, su odobrena i isplaćena sredstva za bruto plate u iznosu većem od predviđenog Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH:
 - zaposlenicima Odjeljenja za zdravstvo (zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici), od 20% na ime složenosti poslova koje obavljaju i posebnih uslova rada, osim zakonski predviđenog povećanja od 8% i
 - nastavnom osoblju u Odjeljenju za obrazovanje vršen je obračun i isplata plata s uvećanjem 10%.

Uvidom u pravilnike o internim kontrolama budžetskih korisnika, konstatovano je da kod većine korisnika istim **nisu jasno utvrđene vrste rizika**, postupci procjene njihove izvjesnosti i uticaja na obavljanje djelatnosti institucije, kao i definisanja neophodnih adekvatnih kontrolnih i nadzornih aktivnosti od strane menadžmenta, kojim bi se eliminisali rizici ili bi se njihov uticaj sveo na prihvatljiv nivo.

Nepotpuno i nedosljedno provođenje **kontrolnih aktivnosti** kao dijela funkcionalnog sistema internih kontrola dovelo je do pojave nepravilnosti i propusta u radu koje se ugledaju u sljedećem: neusklađenost visine dnevnica za službeno putovanje u izbornoj komisiji, retroaktivna primjena osiguranja zaposlenika, neimenovanje osobe za prijem usluga, isplata dijela grantova pojedincima bez dokazivanja ispunjenosti kriterija, nepoštovanje ograničenja roka premještaja zaposlenika, priznavanje naknada članovima i zamjenicima za rad u komisijama, raspoređivanje zaposlenika usljed prekobrojnosti uz povećanje plata i nepostojanje potrebnih uslova, nabavka medijskih usluga u obliku koprodukcije –izbjegavanje procedure javne nabavke, realizacija izdataka za stručno usavršavanje bez donesene strategije i postojanja potrebe posla organa uprave, nabavke putem direktnog sporazuma bez dokumentovanja izvršenja istraživanja tržišta i poštovanja ograničenja učešća ove vrste postupka u ukupnim nabavkama, realizacija izdataka koji nisu planirani u budžetu, priznavanje rashoda van perioda na koji se odnose, angažovanje po ugovorima o djelu za obavljanje poslova iz organizacionog plana, neblagovremeno okončanje pojedinačnih popisa po institucijama, neprovođenje postupaka povrata sredstava od korisnika koji nisu u potpunosti ispunili ugovorene obaveze, nepostojanje kriterija za odabir projekata čiji će nadzor biti povjeren eksternim nadzornim organima, planiranje kapitalnih projekata bez postojanja elementarnih preduslova za njihovu realizaciju, nepostojanje efikasne systemske naknadne kontrole kvaliteta radova u okviru garantnog roka, nepotpuno provođenje odredbi o nespojivosti funkcija u postupku javnih nabavki.

Nedovoljna efikasnost u realizaciji budžeta kapitalnih potreba nastala je kao rezultat kandidovanja projekata za koje nisu prethodno stvoreni neophodni preduslovi, ali i neefikasne **komunikacije** i saradnje različitih institucija uključenih u realizaciju određenog projekta, kao nedovoljnog angažovanja budžetskih korisnika u dijelu blagovremenog pokretanja procedura javnih nabavki.

Kod znatnog broja budžetskih korisnika uočena je različita i pogrešna primjena poreza na dohodak kod isplate naknada zaposlenicima i naknada po ugovoru o djelu i radu u komisijama, što ukazuje na nedostatke u sistemu internih kontrola u dijelu kontrolnih aktivnosti i sistema **informisanja i komunikacije** u okviru pojedinih budžetskih korisnika i između budžetskih korisnika i Direkcije za finansije.

Potrebno je da budžetski korisnici, s ciljem obezbjeđenja funkcionisanja efikasnog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrde konkretne vrste rizika i procijene stepen rizika, te da donesu jasna i konkretna pravila i procedure, utvrde kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nosiocima i obezbijede njihovo dosljedno sprovođenje i dokumentovanje,

kako na nivou institucije, tako i na nivou Vlade Brčko distrikta BiH, čime bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih propisa, poboljšala zaštita imovine, kao i povećala efektivnost, ekonomičnost i efikasnost u izvršavanju svakodnevnih poslova iz djelokruga budžetskih korisnika.

5.2. Obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja u skladu sa zakonskim i drugim propisima

U toku revizije finansijskog poslovanja su utvrđene određene nepravilnosti koje se ogledaju u neusklađenosti poslovanja institucija sa zakonskim propisima koje se ogledaju u sljedećem:

- Privremeni premještaj zaposlenika u **Kancelariji gradonačelnika** na mjesto šefa Odsjeka za žalbe u periodu dužem od 6 mjeseci, suprotno članu 44 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH,
- Imenovanje v.d. šefa Sektora za informacione tehnologije (Odjeljenje za stručne i administrativne poslove) od 13. 9. 2011. godine,
- Neusklađenost Organizacionog plana Direkcije za finansije sa Zakonom o Direkciji za finansije,
- Nedonošenje podzakonskih akata o reviziji i računovodstvu,
- Neblagovremen unos podataka o porezu na dobit u Poreznoj upravi,
- Neusklađenost Uputstva o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih sredstava sa Zakonom o budžetu,
- Izrada nacrtu Zakonskih akata i podzakonskih akata iz nadležnosti Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu,
- Donošenje podzakonskih akata u Pododjeljenju za zdravstvo i ostale usluge,
- Obezbjedenje javnog linijskog prevoza u Brčko distrikt BiH (Odjeljenje za javne poslove),
- Uspostava usaglašene evidencije o imovini Distrikta (Kancelarija za upravljanje javnom imovinom) i definisanje kriterija za utvrđivanje potrebnog nivoa sredstava na korištenju i uspostava procedure kontrole korištenja i načina održavanja potrebnog nivoa nekretnina.

Potrebno je prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti institucija obezbijediti dosljednu i efektivnu primjenu važećih zakonskih i podzakonskih akata.

Potrebno je dosljedno izvršavati obaveze izrade nacrtu zakona i donošenja i usklađivanja podzakonskih akata iz nadležnosti institucija u skladu s postojećim propisima i usvojenim programima rada.

5.3. Donošenje i praćenje izvršenja budžeta Brčko distrikta BiH

Finansiranje odjeljenja i institucija Brčko distrikta BiH u periodu od 1. 1. do 31. 3. 2013. godine se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju odjeljenja i institucija Brčko distrikta BiH broj 01-02-11/12, koju je Skupština Brčko distrikta BiH usvojila 27. 12. 2012. godine.

Budžet Brčko distrikta BiH za **2013.** godinu (u daljnjem tekstu: Budžet), u iznosu od **235.185.528,82 KM** i Zakon o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu, doneseni su od strane Skupštine Brčko distrikta BiH 27/28.03.2013. godine. U strukturi usvojenog budžeta planirani su prihodi u iznosu **205.496.587,00 KM** i pokriće nedostajućih sredstava iz viška prihoda nad rashodima ranijih godina u iznosu **29.688.941,82 KM**.

Odlukom o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta BiH za **2013.** godinu, broj: **01-02-158/13** od **25. 7. 2013.** godine, uvećavaju se planirani prihodi u iznosu od **1.300.000,00 KM** i uvećava se finansiranje iz neraspoređenog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina u iznosu od **2.347.177,22 KM**.

Odlukom o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta BiH za 2013. godinu broj 01-02-193/13 od 13. 11. 2013. godine planirani prihodi se uvećavaju za 27.075,00 KM, tako da nova projekcija prihoda iznosi **206.823.662,00 KM**. Istom odlukom povećano je finansiranje u iznosu 4.405.098,66 KM na ime planiranih zaduženja kod domaćih finansijskih institucija za finansiranje projekta „Izgradnja glavnog transportnog cjevovoda od fabrike vode do vodotornja Vrankićka“ u iznosu 3.000.000,00 KM i smanjenja planiranih sredstava BKP 2011. godine 1.336.005,10 KM i BKP 2012. godine 69.093,56 KM. Nakon amandmana konačan ukupan budžet za 2013. godinu iznosi **243.264.879,70 KM**.

Budžetom za 2013. godinu, nakon amandmana na budžet, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2012. godinu	Plan budžeta za 2013. godinu	Konačan budžet za 2013. godinu
0	1	2	3	4
1.	Porezni prihodi	168.940.000,00	173.110.000,00	174.110.000,00
2.	Neporezni prihodi	40.485.973,00	30.190.594,00	30.490.594,00
3.	Grantovi i primici	3.236.600,00	2.195.993,00	2.223.068,00
I	Ukupno prihodi (1+2+3)	236.041.738,80	205.496.587,00	209.823.662,00
II	Primici od zaduživanja	0,00	0,00	3.000.000,00
III	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (I+II)	236.041.738,80	205.496.587,00	209.823.662,00
4	Tekući izdaci (bruto plate, naknade, materijalni troškovi, grantovi, opća rezerva, sudske presude i vansudska porav. i otplata duga)	200.486.175,24	199.669.791,70	203.749.142,58
5	Kapitalni izdaci	35.156.144,56	35.515.737,12	39.515.737,12
IV	UKUPNO RASHODI I IZDACI (4+5)	236.041.738,80	235.185.528,82	243.264.879,70
V	(I-II) Planirani višak rashoda nad prihodima (-) višak prihoda nad rashodima (+)	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70
6.	Pokriće nedostajućih sredstava iz suficita prethodne godine	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70
7.	Pokriće od doznake UIO (doznaka za putarine)	0,00	0,00	0,00
VI	Ukupno pokriće rashoda nad prihodima tekućeg perioda	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70

Namjena sredstava za realizaciju programa rada budžetskih korisnika utvrđena je analitičkim pozicijama rashoda i izdataka koje su sastavni dio budžetskog zahtjeva svakog budžetskog korisnika.

U cilju realizacije budžeta budžetski korisnici dužni su donositi operativne-kvartalne planove za izvršenje budžeta i vršiti praćenje izvršenja i preusmjeravanje sredstava između odobrenih pozicija u okviru odobrenih tekućih izdataka (osim bruto plata i naknada).

Provedenom revizijom konstatovano je da budžetski korisnici ne sačinjavaju operativne planove. Znan dio budžetskih korisnika se, prilikom izvršenja budžeta, ne pridržava se odobrenih budžetskih pozicija, tako da se preusmjeravanja ne vrše blagovremeno ili se vrše iznad odobrenog iznosa. Zbog toga na pojedinim pozicijama rashoda dolazi do prekoračenja odobrenih iznosa, dok se na drugim pozicijama ostvaruje nizak stepen izvršenja i nepotrebno vezivanje finansijskih sredstava.

5.4. Izvršenje Budžeta Brčko distrikta BiH

5.4.1. Prihodi, primici i finansiranje Budžeta Brčko distrikta BiH

U Finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2013. godinu, ostvareni prihodi i primici, iskazani su u iznosu od **197.957.126,87 KM** i manji su u odnosu na plan za **11.866.535,13 KM** ili 4,29%, dok su za 5,62% manji od ostvarenja u 2012. godini.

Uporedni pokazatelji ostvarenja prihoda i primitaka izvještajnog perioda, u odnosu na ostvarenje 2012. godine i plan 2013. godine prikazani su u sljedećoj tabeli:

Prihodi	Ostvarenje	Plan 2013.	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	I-XII 2012.		I-XII 2013.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Porezni prihodi	172.538.932,85	174.110.000,00	169.089.572,97	98,00	97,12
Neporezni prihodi	35.959.878,07	30.490.594,00	26.780.348,02	74,47	87,83
Grantovi i primici	1.250.671,31	2.223.068,00	2.087.205,88	166,89	93,89
Ukupno prihodi	209.749.482,23	206.823.662,00	197.957.126,87	94,38	95,71
Primici od zaduživanja	0	3.000.000,00	0	0,00	
Ukupno prihodi i primici	209.749.482,23	209.823.662,00	197.957.126,87	94,38	94,34

Učešće pojedinačnih prihoda i primitaka u ukupno iskazanim ostvarenim prihodima i primicima u 2013. godini je sljedeće: porezni prihodi **85,41%**, neporezni prihodi **13,53%**, grantovi **1,06%**.

Prihod od poreza na nekretnine planiran je u iznosu od **1.300.000,00 KM**, a naplaćeno **1.316.856,11 KM**, odnosno 1% više u odnosu na plan.

Direkcija za finansije ima uspostavljen fiskalni registar poreskih obveznika sa procijenjenom vrijednosti nekretnina. U postupku revizije utvrdili smo, da Direkcija za finansije nije objavila podatke iz fiskalnog registra poreznih obveznika na Web-stranici što je u suprotnosti s članom 12 stavom 4 Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i članom 11 stavom 4 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da podaci iz fiskalnog registra poreznih obveznika budu objavljeni na web-stranici Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH u skladu s odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

U 2013. godini zaprimljeno je ukupno **2.941** prekršajnih naloga čija je vrijednost najmanje **590.000,00 KM** (izvedeno iz prosječnog iznosa prekršajnih naloga iz prethodnog perioda). Od navedenog broja zaprimljenih predmeta u 2013. godini pokrenut je postupak prinudne naplate samo za **331** predmeta. Tokom 2013. godine pokrenuto je još **2.449** postupaka prinudne naplate, a isti se odnose na prekršajne naloge iz ranijih godina. Ukupna vrijednost prekršajnih naloga čiji postupak prinudne naplate je pokrenut iznosi **141.793,00 KM**, od čega je naplaćeno **27.625,00 KM**. Navedeno upućuje na zaključak, da nisu obezbijedene pretpostavke da se kontinuirano radi na obradi zaprimljenih predmeta (prekršajnih naloga) i pokretanju postupka prinudne naplate, što je u suprotnosti sa odredbama člana 17 Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH. Sve gore navedeno imalo je za posljedicu da su značajna sredstva po ovom osnovu ostala nenaplaćena u 2013. godini.

Potrebno je obezbijediti pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prinudne naplate u skladu sa odredbama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Prihodi od pružanja usluga bolničke zdravstvene zaštite korisnicima van Distrikta planirani su u iznosu 382.500,00 KM, a ostvareni u iznosu od 351.480,81 KM.

Prihodi se, najvećim dijelom, odnose na usluge koje se pružaju osiguranicima iz RS s područja općina Šamac i Pelagićevo na osnovu ugovora između Odjeljenja i Fonda zdravstvenog osiguranja RS Banja Luka.

Zbog ranijeg neblagovremenog plaćanja izvršenih usluga Odjeljenje je u toku 2013. godine nastavilo sa pokretanjem mjera za naplatu potraživanja (opomene, opomene pred tužbu, i prijedlog tužbe), što je rezultiralo boljom napolatom i većim ostvarenjem prihoda od obima tekućih usluga. Od izdvajanja JZU "Zdravstveni centar Brčko" navedeni prihodi su prešli u njenu nadležnost, tako da je Odjeljenje ostalo u obavezi da prati naplatu potraživanja do 30.06.2013. godine.

Potrebno je kontinuirano pratiti realizaciju naplate potraživanja, te blagovremeno preduzimati raspoložive mjere za njihovu naplatu, u cilju osiguranja blagovremenosti i povećanja stepena napolativosti potraživanja po osnovu pruženih zdravstvenih usluga.

Planirani prihodi u **Kancelariji za upravljanje javnom imovinom** za 2013. godinu su **6.154.000,00 KM**, a ostvareni u iznosu od **2.558.466,89 KM**, što čini **41,57 %** ostvarenja u odnosu na plan, dok su za **45,60 %** viši od ostvarenja u 2012. godini.

U strukturi izvršenih prihoda najznačajniji prihodi odnose se na: iznajmljivanje poslovnih prostora u iznosu od 678.877,98 KM; zemljišnih renti 441.073,01 KM; privatizacije preduzeća 373.338,50 KM; prodaje zemljišta 308.381,14 KM; domaće grantove 167.932,35 KM i ostale prihode u iznosu od 588.863,91 KM. U 2013. godini **nije bilo realizacije prihoda** od prodaje pokretne imovine planiranih u iznosu od 100.000,00 KM

Značajna odstupanja u ostvarenju prihoda u odnosu na plan su kod prihoda od: naplate korištenja parking prostora, iznajmljivanja ostale materijalne imovine, prodaje zemljišta u svojini Distrikta, korištenja gradskog građevinskog zemljišta i zemljišne rente. Prihodi od prodaje zemljišta u svojini Distrikta planirani su u iznosu od **2.300.000,00 KM**, a ostvareni u iznosu od **308.381,14 KM**, ili 13,41% od planiranih, dok su znatno povećani u odnosu na 2012. godinu (indeks 669,56). Navedeno upućuje na zaključak o nerealnom planiranju prihoda po ovom osnovu ili nedovoljnom angažovanju Kancelarije na njegovoj realizaciji. Prihodi od iznajmljivanja ostale materijalne imovine planirani su u iznosu od **220.000,00 KM**, a ostvareni u iznosu od **11.016,95 KM**, ili **5,01%** od plana, što je u nivou ostvarenja u 2012. godini.

Nizak stepen izvršenja planiranih prihoda ukazuju na nerealnost u njihovom planiranju, kao i nedovoljan angažman Kancelarije na održanju i poboljšanju nivoa funkcionalnosti pozicija imovine koja je namijenjena iznajmljivanju ili prodaji.

Potrebno je planiranje prihoda od prodaje i iznajmljivanja imovine vršiti na osnovu realnih pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu i projekcije prihoda zasnovane na funkcionalnom stanju i raspoloživosti imovine za prodaju i iznajmljivanje, te uslovima tržišta.

5.4.2. Rashodi i izdaci Budžeta Brčko distrikta BiH

U Finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za **2013.** godinu, ukupni rashodi i izdaci budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu iskazani su u iznosu od **199.699.921,71 KM**. U odnosu na planirane rashode ostvareni rashodi i izdaci su manji za **43.564.957,99 KM** ili 18%.

Ostvareni tekući rashodi i izdaci u **2013.** godini u odnosu na ostvarene rashode i izdatke u **2012.** godini veći su za **11.170.825,02 KM** ili 6%. Struktura planiranih i ostvarenih tekućih rashoda i izdataka za 2013. godinu, kao i struktura ostvarenih rashoda i izdataka u 2012. godini, prikazana je u tabeli broj 1 koja je u prilogu Izvještaja.

5.4.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi u Izvještaju o izvršenju budžeta za **2013.** godinu iskazani su u iznosu od **190.873.983,59 KM**, što predstavlja **96%** ostvarenja. U tabeli broj 2 u prilogu Izvještaja, po vrsti izdataka, prikazan je plan, izmjene plana i ostvarenje za **2013.** godinu.

Revizijom je konstatovano da nisu evidentirana prekoračenja kod izvršenja tekućih izdataka u odnosu na planirane pozicije budžeta na nivou grupe izdataka, ali se može zaključiti da budžetski korisnici nisu obezbijedili adekvatno praćenje izvršenja pojedinih odobrenih pozicija tekućih izdataka u okviru grupe, čija je namjena utvrđene odobrenim budžetom, u cilju njihovog zadržavanja u odobrenim okvirima i povećanja realnosti u planiranju i efikasnosti u njihovoj realizaciji.

Navedeno nas upućuje na zaključak, da preliminarno planiranje budžeta budžetskih korisnika nije zasnovano na prethodnom iskustvu, ciljevima i zadacima, kao i ostvarivanju osnovne funkcije u smislu odredbi člana 2 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH. Osim navedenog konačan plan budžeta, nije rezultat korekcije preliminarno planiranog budžeta za iznose sredstava koji predstavljaju finansijski izraz planiranih aktivnosti budžetskih korisnika, u smislu odredbi članova 12 i 14 (Programi budžetskih korisnika) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH. Budžetski korisnici, nisu precizno planirali sredstva tekućeg budžeta, kako bi izvršenje bilo što bliže planiranim pozicijama i kako ne bi došlo do nepotrebnog zadržavanja budžetskih sredstava. Članom 10 stavom 2 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu je predviđeno da su budžetski korisnici odgovorni, između ostalog, i za **efikasnost** u raspolaganju budžetskim sredstvima koja su im odobrena budžetom.

Uvidom u procedure planiranja i izrade periodičnih izvještaja o izvršenju budžeta za 2013. godinu, revizijom smo utvrdili, da se ne sačinjavaju operativni tromjesečni planovi odobrenog budžeta budžetskih korisnika, a samim time ne postoji ni tromjesečno praćenje i usklađivanje potrošnje odobrenih budžetskih sredstava, što je u suprotnosti s članom 26 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i članom 13 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu. Kao posljedica neodgovarajućeg operativnog planiranja i praćenja izvršenja odobrenog budžeta kod pojedinih budžetskih korisnika došlo je do priznavanja rashoda u na teret 2013. godine iako su obaveze nastale i bile pouzdano izmjerljive u 2012. godini (Direkcija za finansije – poštanske usluge i izdaci za povremene i privremene poslove 29.474,18 KM; Odjeljenje za stručne i administrativne poslove – usluge interneta 11.466,00 KM; Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu – grantovi za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji 2.459.113,82 KM; Odjeljenje za obrazovanje – prevoz učenika u decembru 2012. godine 253.465,52; Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove -naknada Komisiji za utvrđivanje iznosa naknade u postupku eksproprijacije nekretnina u 2012. godini 11.955,58 KM.). Navedene obaveze, obzirom da su na dan podnošenja izvještaja za 2012. godinu bile poznate i mjerljive i nastale kao rezultat prošlih događaja, u skladu sa Zakonom o budžetu, Odlukom o utvrđivanju računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH su morale biti priznate kao rashodi 2012. godine.

Potrebno je, da budžetski korisnici s ciljem preciznijeg planiranja, praćenja izvršenja i izvještavanja o upravljanju, te efikasnije potrošnje odobrenih budžetskih sredstava, postupaju u skladu s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu, odnosno Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, planiranje tekućih izdataka zasnivati na obimu planiranih programskih zadataka i ostvarenja u prethodnom periodu, a u toku izvršenja budžeta obezbijediti kontinuirano praćenje i blagovremeno preduzimanje potrebnih mjera za usklađivanje programskih zadataka sa odobrenim i raspoloživim budžetskim sredstvima.

Potrebno je rashode priznavati u periodu na koji se odnose u skladu sa Zakonom o budžetu, Odlukom o utvrđivanju računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

5.4.2.2. Izdaci za bruto plate

Izdaci za bruto plate za 2013. godinu planirani su u iznosu od 73.731.335,24 KM a ostvareni su u iznosu od 72.018.186,18 KM a odnose se na 2.829 zaposlenika, što predstavlja 98% plana.

U postupku revizije finansijskog poslovanja odjeljenja i institucija Brčko distrikta BiH, revizorski timovi utvrdili su nepravilnosti u obračunu i isplati plata i naknada, koje se ogledaju u nepoštivanju zakonske i podzakonske regulative, kojom je regulisana oblast plata i naknada u organima uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Uočene nepravilnosti, zbog nepoštivanja zakonske regulative, su sljedeće:

Na osnovu u Odluke o reorganizaciji u **Kancelariji gradonačelnika Brčko distrikta BiH od 31.12.2012.** godine i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o reorganizaciji od **5. 4. 2013.** godine je ukinut Sektor za reformu i evropske integracije sa svim predviđenim pozicijama. Istovremeno je uspostavljena Kancelarija za evropske integracije, u okviru koje se nalaze dva odsjeka i nova radna mjesta. U skladu sa Odlukom o reorganizaciji gradonačelnik je izdavao rješenja o raspoređivanju usljed prekobrojnosti kojima su zaposlenici raspoređivani na radna mjesta sa **višim** platnim razredima i **višom bruto platom**.

Smatramo da je izbor i imenovanje na navedene pozicije sa višim platnim razredima, te ostvareno pravo na visinu plaće navedenog radnog mjesta, izvršeno netransparentno. Ovo iz razloga što se nismo mogli uvjeriti da je dio raspoređenih zaposlenika zadovoljio opšte i posebne kriterije predviđene Odlukom o izmjenama i dopunama Organizacionog plana Kancelarije gradonačelnika od 11.04.2013. godine, za navedene pozicije (posebni uslovi predviđaju ranije iskustvo na rukovodećim poslovima, dok je imenovani zaposlenik obavljao poslove stručnog referenta).

Osim navedenog, Odluka o izmjenama i dopunama Organizacionog plana ima kasniji datum u odnosu na datum imenovanja zaposlenika po Rješenju, što znači da je imenovanje zaposlenika, te ostvarivanje prava na visinu plate vršeno unaprijed.

Potrebno je raspoređivanje usljed prekobrojnosti zaposlenika vršiti u skladu sa opštim i posebnim kriterijima predviđenim Odlukom o izmjenama i dopunama Organizacionog plana Kancelarije, a imenovanje zaposlenika vršiti nakon usvajanja Organizacionog plana.

U odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge izdaci za plate i naknade plata su izvršeni u iznosu 8.007.633,86 KM. U planiranim i izvršenim izdacima za plate uključeno je povećanje na ime složenosti poslova koje obavljaju i posebnih uslova rada zaposlenih u zdravstvu (član 9 stav 5 Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH), kao i budžetom odobreno povećanje plate u visini 20% polaznog osnova zaposlenicima Odjeljenja (zdravstvenim radnicima i saradnicima) bez postojanja pravnog osnova u odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

U Odjeljenju za obrazovanje izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih izvršeni su u iznosu **23.988.641,05 KM** ili **98,48%** plana.

Odjeljenje je detaljnim detaljnim zahtjevom za plate planiralo 25.559.942,01 KM za bruto plate i naknade za 993 uposlena. Planirani iznos za bruto plate i naknade sadrži dodatak na plate nastavnog osoblja od 10 % od polazne (osnovne) plate u iznosu od 2.170.973,31 KM. Amandmanom na budžet od 13.11.2013. godine izvršeno je umanjeње sredstava za bruto plate u iznosu od 1.201.958,74 KM, zbog nepopunjavanja upražnjenih radnih mjesta, kao i zbog obustavljenog procesa zapošljavanja u javnoj upravi.

Odjeljenje je, kao i prethodnih godina, planiralo povećanje plata za nastavno osoblje, bez postojanja uporišta u Zakonu o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je povećanje plata i dodatke na platu planirati i isplaćivati u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu obračuna i isplate plata budžetskim korisnicima.

5.4.2.3. Izdaci za naknade zaposlenim

Izdaci za naknade zaposlenim i skupštinskim zastupnicima za 2013. godinu planirani su u iznosu od 2.103.252,58 KM a ostvareni su u iznosu od 1.818.327,62 KM što predstavlja 86% plana.

Izdaci za naknade zaposlenim u Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge planirani su u iznosu 155.093,91 KM, a ostvareni u iznosu 145.438,53 KM, ili 94% izvršenja, dok su za 43% manje od ostvarenja u istom periodu prošle godine. Revizijom je utvrđeno da je Odjeljenje na iznos od 43.406,55 KM na ime naknada za odvojeni život izvršilo pogrešan obračun poreza na dohodak tako što su te naknade tretirane kao primanja od samostalne djelatnosti sa priznavanjem rashoda u visini 20% koji su isključeni iz osnovice za poreza na dohodak što je suprotno članovima 8 i 12 Zakona o porezu na dohodak i članovima 3 i 15 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak broj: 02-04.1-72/11 od 16. 3. 2012. godine.

Potrebno je, prilikom isplate naknada zaposlenicima i utvrđivanja poreske osnovice za porez na dohodak, dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Izdaci za naknade za privremene i povremene poslove kao i usluge po ugovorima o djelu u **Kancelariji gradonačelnika** ostvarene su u ukupnom iznosu od 128.268,52 KM, a odnose se na naknade za rad Komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave, Disciplinske komisije i Komisije za određivanje zemljišta koje pripada stambenim zgradama.

Izdaci za rad Komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave je regulisan Odlukom o ispitu za rad u organima uprave i izmjenama Odluke. Uočili smo da Komisija organizuje polaganje ispita dva puta mjesečno. Predsjednik za svako polaganje ispita vrši raspored članova komisije u različitom sastavu, odnosno za jedan ispitni rok imenuje članove a za drugi njihove zamjenike.

Na osnovu Izvještaja o finansijskim isplatama smo utvrdili da **članovi i njihovi zamjenici svaki mjesec, za po jedan ispitni rok, ostvare pravo na naknadu u visini od 20% prosječne plate zaposlenih u organima uprave.** Gore navedenom Odlukom o ispitu za rad u organima uprave nije propisano da članovi Komisije imaju zamjenike **koji ih mijenjaju samo u slučaju opravdane spriječenosti da učestvuju u radu,** te se stoga isplaćuje više novčanih sredstava iz budžeta za ove namjene.

Prilikom obračuna i obustave poreza na dohodak za rad komisija i isplata po osnovu ugovora o djelu pogrešno su primijenjene odredbe Zakona o porezu na dohodak. Pogrešna primjena odredbi rezultirala je primjenom manje osnovice poreza na dohodak, te obračunatim i isplaćenim porezom na dohodak u manjem iznosu. Navedeno je u suprotnosti sa odredbama članova 8 i 12 Zakona o porezu na dohodak.

Potrebno je Odluku o ispitu za rad u organima uprave dopuniti u dijelu regulisanja situacija u kojima zamjenici mijenjaju članove Komisije, te u skladu s tim ostvaruju pravo na naknadu.

Potrebno je prilikom obračuna i isplate naknada za rad komisija kao i usluga po ugovorima o djelu dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o porezu na dohodak.

Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove je Komisiji za utvrđivanje iznosa naknade u postupku eksproprijacije nekretnina u za rad u 2012. godini (za period od septembra do decembra) isplatilo 11.955,58 KM na teret budžeta 2013. godine. Odjeljenje je Službenom zabilješkom od 10.04.2013.godine, navelo da nije imalo planirana sredstava za ove namjene u prethodnoj godini.

5.4.2.4. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove prvobitno su planirani u iznosu od 520.740,00 KM, da bi preusmjeravanjima povećani na 530.134,81 KM. Izdaci su ostvareni u iznosu od 402.663,63 KM, što čini 76% izvršenja u odnosu na korigovani plan.

5.4.2.5. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju planirani su u iznosu od 5.270.383,06 KM, a ostvareni u iznosu od 4.849.636,54 KM ili 92% planiranog iznosa.

U odnosu na ostvarenje u 2012. godini izdaci za energiju su veći za 1.212.485,81 KM ili 33,3% zbog neprihvatanja izabranih ponuđača da u 2012. godini nastave raniju praksu uskladištenja nerealizovanih isporuka.

Revizijom je kod Odjeljenja za stručne i administrativne poslove konstatovano da je račune za električnu energiju, vodu i komunalne usluge priznavalo u iznosu u koji je uključen iznos koji se odnosi na zakupca prostora, bez njegovog terećenja u skladu sa zaključenim ugovorom o zakupu prostora.

Potrebno je izdatke za energiju planirati i izvršavati u skladu sa stvarnim potrebama budžetskih korisnika i raspoloživim skladišnim kapacitetima, u cilju obezbjeđenja procesa rada i izbjegavanja nepotrebnog vezivanja budžetskih sredstava.

Potrebno je, u cilju zaštite interesa Brčko distrikta, postupiti u skladu sa zaključenim ugovorom u dijelu izmirivanja obaveza za struju, vodu i smeće.

5.4.2.6. Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara planirani su u iznosu od 4.208.219,71 KM, a ostvareni u iznosu od 3.835.744,94 KM ili 91%, dok su za 41,4% manji od ostvarenja u 2012. godini.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Neadekvatna evidencija o prijemu i krajnjem utrošku nabavljenog materijala.

Dijeljenje predmeta nabavke u cilju izbjegavanje primjene odgovarajućeg propisanog postupka nabavke,

Zbog nepostojanja operativnih planova realizacije budžeta kapitalnih potreba po godinama, i uključivanje trogodišnjeg budžeta u plan nabavki kao osnovice za ograničenje primjene 10% od budžeta za nabavke (član 45 Zakona o javnim nabavkama BiH) ostavljen je neopravdano obiman okvir za primjenu direktnog sporazuma kao najmanje transparentnog načina nabavke.

Prekoračenje izdataka za nabavku sitnog inventara koje je rezultat neadekvatnog planiranja i realizacije budžeta kapitalnih potreba i reklasifikacije izdataka u skladu sa vrijednošću i rokom trajanja predmeta nabavke.

Potrebno je, Instrukcijom o postupku nabavke roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH, preciznije definisati pojam budžeta za nabavke i obezbijediti dosljedno poštovanje ograničenja u primjeni postupaka direktnog sporazuma.

5.4.2.7. Izdaci za usluge prevoza i goriva

Izdaci za usluge prevoza i goriva planirani su u iznosu od 870.137,58 KM, a ostvareni u iznosu od 775.385,04 KM ili 89%.

Revizijom ovih izdataka pojedinih budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka koje se ogledaju u nedosljednom vođenju putnih naloga za vozila (nekompletnost i neblagovremenost) čime je onemogućena kontrola namjenskog i racionalnog korištenja voznog parka i ocjena opravdanosti visine nastalih izdataka za gorivo.

5.4.2.8. Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme planirani su u iznosu od 97.629,00 KM, a ostvareni u iznosu od 88.533,74 KM ili 91% u odnosu na plan

5.4.2.9. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 6.186.040,86 KM, a ostvareni u iznosu od 4.969.298,63 KM ili 80% u odnosu na plan. Nisko ostvarenje ove vrste izdataka ukazuje da pojedini budžetski korisnici nisu adekvatno planirali sredstva ili su propustili izvršiti poslove iz svoje nadležnosti.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

U Odjeljenju za komunalne poslove iskazani su **izdaci za tekuće održavanje javne rasvjete** u iznosu od **159.902,20 KM**.

Odabir dobavljača za usluge održavanja ulične rasvjete nije pokrenut blagovremeno, te je Ugovor sa izvršiocem usluga kasno zaključen, 01.07.2013. godine. Kasnim potpisivanjem Ugovora zaključujemo, da nisu stvoreni uslovi da se tekuće održavanje javne rasvjete tokom godine vrši kontinuirano uz blagovremenu, efektivnu i efikasnu kontrolu obima i kvaliteta pruženih usluga, kako je to propisano članom 126. Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH.

Navedenim ugovorom Odjeljenje se obavezuje da će plaćanje izvršiti na osnovu ovjerenih mjesečnih situacija i ispostavljenih faktura. Izvršeni radovi za tekuće održavanje obračunavat će se na osnovu stvarno izvedenih radova iz građevinske knjige. Jedinične cijene za izvedene radove tekućeg održavanja primjenjivat će se iz tenderske dokumentacije. Cijene iz tenderske dokumentacije su fiksne. Obaveza izvođača radova je da pismenim putem odredi osobu koja će rukovoditi ugovorenim radovima. Također, Odjeljenje je obavezno dostaviti pismenim putem odgovorne osobe koje su ovlaštene da izvrše stručni nadzor nad izvršenim radovima. Nadzorni organ je bio u obavezi vršiti kontrolu kvaliteta i kvantiteta izvedenih radova, kao i da izvrši pregled i primopredaju i konačan obračun izvedenih radova. Ugovorne strane su dužne sačiniti zapisnik o primopredaji i konačan obračun. Odjeljenje nije uspostavilo proceduru dokumentovanja potreba za gore navedenom konkretnom vrstom usluga, u smislu izdavanja naloga ili nekog drugog dokumenta sa detaljno utvrđenom vrstom i obimom pojedinačnih usluga i načinom dokumentovanja njihovog izvršenja.

Revizorski tim se nije uvjerio da je Odjeljenje dosljedno postupilo po zaključenom ugovoru u dijelu dokumentovanja uvođenja izvođača u posao i vrste i obima izvršenih radova. Uz račune broj 11603 i 21165 od 19.07.2013. i 11.12.2013. godine nalaze se samo izjave o nadzoru nad građenjem i tvrdnje nadzornog organa da se mogu platiti računi na iznose od 108.210,80 KM i 51.691,40 KM. Ne postoje **ovjerene mjesečne situacije za izvedene radove održavanja javne rasvjete, cijene u specifikaciji izvedenih radova ne upućuju na tendersku dokumentaciju, ne postoji dokaz da su sredstva realizovana na osnovu stvarno izvedenih radova-zapisnik o primopredaji izvršenih radova.**

Navedeni nedostaci nas upućuju na zaključak, da Odjeljenje nije poštivalo odredbe člana 4 i 5 Ugovora o izvođenju radova, kao i da, nisu stvoreni uslovi da se tekuće održavanje javne rasvjete tokom godine vrši kontinuirano uz blagovremenu, efektivnu i efikasnu kontrolu obima i kvaliteta pruženih usluga, kako je to propisano članom 126. Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je blagovremeno pokrenuti i okončati aktivnosti neophodne za kontinuirano održavanje ulične rasvjete, kako je to regulisano odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.

Potrebno je, prilikom priznavanja izdataka za usluga tekućeg održavanja javne rasvjete pridržavati se odredaba 4 i 5 Ugovora o izvođenju radova, u dijelu fakturiranih iznosa, provođenja procedura uvođenja u posao i prijema izvršenih radova.

U Odjeljenju za javne poslove realizovani su izdaci za usluge održavanja javnih zelenih površina u iznosu od **426.726,68 KM** i usluge redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina (čišćenje i pranje ulica) u iznosu od **406.480,45 KM**.

Zakonom o komunalnim djelatnostima i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima je predviđeno da **Program održavanja javnih zelenih površina**, donosi Odjeljenje nadležno za parkove najkasnije do 31.12. tekuće godine za narednu godinu. Odluka o usvajanju navedenog Programa donesena 11. 2. 2013. godine, odnosno, nakon zakonom predviđenog roka.

Istim propisima je predviđeno da **Plan i program redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina** donosi davalac komunalne usluge nadležan za čistoću, uz saglasnost Odjeljenja. Odluka o usvajanju navedenog planskog dokumenta donesena 11. 2. 2013. godine, odnosno planski dokument nije usvojen u zakonom predviđenom roku (odnosno do 31.12.2012. godine).

Usvojeni Plan i program redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina sadržavao je unaprijed ponuđene cijene i kao takav Odjeljenje je isti i prihvatilo.

Na osnovu usvojenog plana i programa redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina Odjeljenje je provelo pregovarački postupak, bez objave obavještenja sa davaocem komunalnih usluga definisanim Zakonom o komunalnim djelatnostima.

U Zapisniku o provedenom pregovaračkom postupku, uočili smo da je vršeno pregovaranje samo sa jednim ponuđačem, **a kao osnov za pregovaranje poslužio je usvojeni Plan i program redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina sa prihvaćenim cijenama i količinama usluga. Imajući u vidu da je cilj pregovaranja postizanje ekonomski najpovoljnije ponude, smatramo da ponuđene cijene za usluge iz usvojenog Programa, a koje su i potvrđene provedenim pregovaračkim postupkom, nisu adekvatno obrazložene provjeravanjem situacije na tržištu.**

Nismo se uvjerali da je izvršena provjera cijena na tržištu, **u cilju ekonomičnog i efikasnog trošenja sredstava** i da postignuta cijena predstavlja realan odraz vrijednosti ove vrste usluga. Sve gore navedeno je u suprotnosti sa članom 30 stavom 2 pod b) Zakona o javnim nabavkama BiH.

Ugovor o pružanju usluga održavanja javnih saobraćajnih površina i javnih zelenih površina zaključen je **16.05.2013.** godine. Članom 3 Ugovora propisan je rok vršenja usluga od momenta obostranog potpisivanja ugovora do 31.12.2013. godine.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju (račun broj: **7821** u iznosu od **129.736,88** KM i račun broj: **9527** u iznosu od **106.676,50** KM od **31.05 2013.** godine, kao i Specifikaciju izvršenih radova) ustanovili smo da se iste odnose na održavanje i uređenje javnih zelenih i saobraćajnih površina za mjesec april i dio maja, odnosno za period koji nije obuhvaćen ugovorom.

Obzirom da je ugovor o pružanju usluga zaključen **16.05.2013.** godine i da je istim propisano da se usluge vrše **u periodu nakon potpisivanja ugovora**, smatramo da je priznavanje navedenih izdataka izvršeno suprotno odredbama člana 3 Ugovora.

Obaveza Nadzornog organa je da do 30. tekućeg mjeseca za naredni mjesec sačini i dostavi davaocu usluga plan vršenja usluga za naredni mjesec, a isti će služiti kao osnov za provođenje kontrole izvršenih usluga. Nadzorni organ nije sačinjavao mjesečne planove vršenja usluga za naredni mjesec, zbog čega smatramo da propisane nadzorne funkcije nisu provođene, kako je to regulisno članom 5 Ugovora.

Potrebno je da se Odjeljenje, prilikom davanja saglasnosti na Plan i program redovnog održavanja javnih saobraćajnih površina i donošenja Programa održavanja javnih zelenih površina, pridržava zakonom propisanih rokova.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno poštuje Zakon o javnim nabavkama BiH u dijelu postizanja ekonomski najpovoljnije ponude.

Potrebno je da Odjeljenje u potpunosti poštuje ugovorom predviđene obaveze, u dijelu priznavanja usluga koje su bile predmet ugovora.

Potrebno je, u skladu sa Ugovorom, sačinjavati mjesečne planove vršenja usluga za naredni mjesec.

5.4.2.10. Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa

Izdaci za usluge osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa planirani su u iznosu od 300.428,00 KM, a ostvareni u iznosu od 241.641,99 KM ili 80,43 plana, od čega se na kolektivno osiguranje zaposlenika odnosi 171.497,29 KM, dok se 52.510,32 KM odnosi na osiguranje vozila..

Izdaci za kolektivno osiguranje zaposlenika realizovani su u iznosu 171.497,29 KM. čine 71% budžeta planiranog za ove namjene. Okvirni sporazum je zajedničkom nabavkom nakon provedenog otvorenog postupka zaključen 24. 5. 2013. godine sa važenjem od dana obostranog potpisivanja. Dana 30.05.2013. godine zaključen je aneks sporazuma zbog usklađivanja sa organizacionim planom i izmjene roka na koji se odnosi tako da važi od 01.01.2013. godine. Zaključivanjem aneksa sporazuma premijom je obuhvaćen period u kome nije bilo nepoznatih rizika koji bi opravdali izdatke za osiguranje za taj period, tako da se nismo uvjerali u opravdanost retroaktivnog ugovaranja usluga osiguranja i stvaranja izdataka.

Potrebno je blagovremeno pokrenuti postupak nabavke usluga osiguranja, kako bi se ugovaranje okončalo prije početka perioda na koji se osiguranje odnosi, ili ugovarati rokove nakon potpisivanja ugovora.

5.4.2.11. Izdaci za ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge planirani su u iznosu od 30.935.098,15 KM, a ostvareni u iznosu od 28.288.783,87 KM ili 91% u odnosu na plan.

U strukturi izdataka za ugovorene usluge značajniji su: isplate po osnovu stare devizne štednje 10.984.835,76 KM, izdaci po sudskim rješenjima i presudama 3.226.831,99 KM, usluge hemodijalize 2.272.996,24 KM, vansudska poravnjenja 1.691.189,04 KM usluge čišćenja i održavanja 1.638.092,16 KM, usluge izdržavanja zatvorskih kazni u entitetima 1.355.264,00 KM, usluge bolničke zdravstvene zaštite 849.174,50 KM, ugovori o djelu 798.078,40 KM, usluge deminiranja 795.831,12 KM, usluge medija 563.485,38 KM, reprezentacija i pokloni 518.682,93 KM.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Prilikom provođenja postupaka nabavke ugovorenih usluga nije uspostavljeno vjerodostojno dokumentovanje vrste, obima i kvaliteta ugovorenih usluga, prisutno je dijeljenje predmeta nabavki u cilju primjene manje transparentnih postupaka, kao i nabavka medijskih usluga u obliku koprodukcije, koja ne podliježe obavezi provođenja postupka javne nabavke prije zaključivanja ugovora.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u Odjeljenju za obrazovanje realizovani su u iznosu od 377.695,20 KM, a odnose se na angažovanje nastavnog osoblja u srednjim i osnovnim školama i druge usluge po ugovoru o djelu.

Zakonom o osnovnim i srednjim školama je propisano, da zbog kontinuiteta nastavnog procesa, nastavnika i saradnika zamjenjuju drugi nastavnik ili saradnik najduže do tri mjeseca. Izvođenje nastave u školama, u slučajevima kada nije bilo dovoljno nastavnika i stručnih saradnika, nije vršeno zamjenom, odnosno povećanjem brojem časova postojećim zaposlenim, nego su sa drugim licima zaključivani ugovori o djelu za izvođenje nastave.

Također smo uočili da je dio ugovora o djelu za izvođenje nastave zaključivan retroaktivno, odnosno na dan isteka ugovorenog roka ili tokom perioda vršenja usluga.

Revizijom se nismo uvjerali da je Odjeljenje postupilo u skladu sa članom 101 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, odnosno da je kontinuitet nastavnog procesa održavalo povećavanjem broja časova već zaposlenim nastavnicima i saradnicima.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu angažovanja lica na zamjeni odsutnog nastavnika i saradnika.

Ugovori o djelu za spoljnje saradnike u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u **Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge** realizovani su u iznosu 215.504,60 KM, a odnose se na obavljanje konsultativnih i specijalističkih poslova, učešća u radu konzilija u Općoj bolnici Brčko distrikta BiH i naknade članovima Upravnog odbora JZU "Zdravstveni centar Brčko" .

Izbor ljekara specijalista-spoljnjih saradnika za zaključivanje ugovora i utvrđivanje naknade vršeni su neposrednim odabirom. Uvidom u mjesečne izvještaje navedenih specijalista uočili smo da su isti ukazivali na uočene nedostatke i propuste u primjeni propisanih medicinskih procedura i dali preporuke za njihovo otklanjanje što u toku 2013. godine nije izvršeno tako da su nakon preporuka pomenute nepravilnosti ponavljane iz mjeseca u mjesec.

Potrebno je, prilikom angažovanja spoljnjih saradnika u zdravstvu i utvrđivanja naknade za njihovo angažovanje obezbijediti neophodan nivo transparentnosti, te obezbijediti analizu i provođenje datih preporuka o otklanjanju uočenih nedostataka.

Izdaci za stručno obrazovanje, specijalizaciju i školovanje ostvareni su u iznosu od 177.875,62 KM.

Zakonom o državnoj službi je regulisano da se potrebe za stručnim usavršavanjem iskazuju Strategijom i Programom Odjeljenja, a potrebe stručnog obrazovanja službenika i namještenika iskazuju rukovodioci organa uprave **u skladu sa potrebama posla organa uprave, uz obrazloženje i saglasnost gradonačelnika.**

Strategija stručnog obrazovanja i usavršavanja službenika i namještenika zaposlenih u Vladi Brčko distrikta BiH za period 2013. – 2015. godine je usvojena 22. 11. 2013. godine. Strategijom su definisane teme za stručno usavršavanje, kao i akcioni plan za provođenje istog. Međutim, nisu date smjernice i potrebe za kadrovima za stručnim obrazovanjem, čijim bi se obrazovanjem unaprijedio rad Vlade.

U skladu sa programima stručnog obrazovanja, sva odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH su dostavila potrebe za obrazovanjem kadrova.

Provedenom revizijom, nismo se uvjerali da osim specijalizacija u zdravstvu postoji opravdanost finansiranja ovih izdataka, jer su navedeni izdaci odobravani **bez postojanja iskazane potrebe posla u organizacionom planu** organa uprave, a što je suprotno članu 63 Zakona o državnoj službi Brčko distrikta BiH. Također smatramo da usvojenom strategijom i organizacionim planom stečena zvanja odabranih korisnika nisu predviđena kao pravac razvoja ljudskih resursa **niti kao neophodan uslov za obavljanje poslova.**

Potrebno je izdatke za stručno obrazovanje službenika i namještenika planirati i izvršavati u skladu sa potrebama posla organa uprave, kako je to predviđeno Zakonom o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

Izdaci po osnovu sudskih presuda i sudskih i vansudskih poravnanja u Direkcija za finansije su planirani u iznosu od 4.975.614,90 KM, a izvršeni u iznosu 4.937.410,03 KM ili 99,23%.

U izvršenim izdacima evidentirani su izdaci za usluge održavanja javnih saobraćajnih površina i usluge održavanja javnih zelenih površina u iznosu od 1.235.185,83 KM, a koje su bile u nadležnosti **Odjeljenja za javne poslove. U 2011 godini i pored planiranih i odobrenih sredstava od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, navedene usluge nisu bile plaćene od strane nadležnog Odjeljenja.** Razlog neplaćanja navedenih usluga, a što smo i konstatovali provedenom revizijom za 2011. godinu, je što Odjeljenje za javne poslove nije dalo saglasnost na plan i program održavanja javnih saobraćajnih površina, dostavljenog od strane JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Osim toga, uočili smo, da Odjeljenje za Javne poslove, nije donijelo program održavanja javnih zelenih površina, a što je Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, propisana nadležnost Odjeljenja. **Dana 23.04.2012 godine Pravobranilaštvo Brčko distrikt BiH je dalo saglasnost da se navedena potraživanja realizuju Ugovorom o vansudskom poravnanju, uz uslov da se potvrdi plan i program održavanja javnih saobraćajnih površina i donese program održavanja javnih zelenih površina.** Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, uočili smo, da je **Direkcija za finansije izvršila plaćanje gore navedenih usluga bez potvrđenog plana i programa održavanja javnih saobraćajnih površina i programa održavanja javnih zelenih površina, što je suprotno članu 169 i 190 Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH.** Zaključujemo da je navedena obaveza trebala biti plaćena sa Odjeljenja na kojem je bila i planirana, iz razloga što je bila i fakturisana na Odjeljenje za javne poslove.

Revizijom smo utvrdili, da je JP “Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH dostavilo račune za gore nastalu obavezu, a Odjeljenje je izvršilo povrat računa zbog toga što prethodno nije zaključen ugovor i obezbijedilo pravovremen i valjan nadzor nad realizacijom navedenih usluga.

Izdaci za eksproprijaciju zemljišta po osnovu sudskih sporova iznosili su **968.764,42 KM**, sa pripadajućim troškovima zatezних kamata i sudskih sporova.

Izdaci za navedenu namjenu planirani su u okviru kapitalnog budžeta Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove, a realizovani su na teret tekućih rashoda budžeta Direkcije za finansije čime su neopravdano iskazani povećani tekući rashodi i smanjen finansijski rezultat, uz istovremeno iskazivanje smanjenja kapitalnih izdataka u Odjeljenju za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo, da se dio navedenih izdataka, u iznosu od najmanje **918.718,50 KM**, ne može priznati kao rashod tekućeg obračunskog perioda, obzirom da kupovina zemljišta predstavlja sticanje imovine Brčko distrikta BiH, što je suprotno odredbama paragrafa 7 MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Konstatujemo da u navedenom slučaju nisu ispunjeni uslovi za priznavanje rashoda u dijelu osnovnog iznosa ekspropisanog zemljišta u iznosu od 918.718,50 KM, obzirom da je rezultat transakcije sticanje imovine.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih saobraćajnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje u skladu sa odobrenim pozicijama budžeta.

Potrebno je, u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu u skladu sa odredbama MRS-JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

U cilju pravilnog evidentiranja realizacije navedenih sredstava, potrebno je donijeti procedure kojim bi bili regulisani postupci informisanja po okončanju pojedinačnih transakcija i adekvatno knjigovodstveno evidentiranje istih.

5.4.3. Tekući grantovi i subvencije

Tekući grantovi i subvencije planirani su u iznosu od **71.936.144,31 KM**, a ostvareni u iznosu od **70.613.960,91 KM** ili **98%** u odnosu na plan, a prema strukturi kako slijedi:

	Planirano 2013.	Ostvareno 2013.	% ostv.
a) Grantovi pojedincima	37.705.600,00	36.594.179,44	97
b) Grantovi neprofitnim organizacijama	12.078.330,31	11.929.202,48	99
c) Grant drugim nivoima vlasti	800.000,00	800.000,00	100
d) Subvencije javnim preduzećima	14.852.214,00	14.847.128,00	100
e) Subvencije privatnim preduzećima	6.500.000,00	6.443.450,99	99

a) Grantovi pojedincima u Budžetu Brčko distrikta BiH planirani su u ukupnom iznosu od 37.705.600,00 KM, a ostvareni u iznosu od 36.594.179,44 KM, ili 97% od plana, dok su za 5,6% veći od ostvarenja u 2012. godini.

b) Grantovi neprofitnim organizacijama u Budžetu Brčko distrikta BiH planirani su u iznosu od 12.078.330,31 KM, a ostvareni u iznosu 11.929.202,48 KM ili 99%, dok su za 6,7% veći od ostvarenja u 2012. godini.

c) Grant drugim nivoima vlasti planiran je u iznosu od **800.000,00 KM** i ostvaren u istom iznosu. Navedeni grant u iznosu 100.000,00 KM planiran je pri Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu, a

700.000,00 za realizaciju popisa planiran je na Odjeljenju za javni registar i isti je realizovan uplatom sredstava Ministarstvu finansija i trezora BiH.

d) Subvencije javnim preduzećima planirane su iznosu od 14.852.214,00 **KM**, a ostvarene u iznosu od 14.847.128,00 **KM** u nivou plana, dok su za 72,3% veće od izvršenja u 2012. godini.

e) Subvencije privatnim preduzećima planirane su iznosu od 6.500.000,00 **KM**, a ostvarene u iznosu od 6.443.450,99 **KM** ili 99%, dok su za 104,6% veće od ostvarenja u 2012. godini.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Izdaci za tekuće grantove u **Skupštini Brčko distrikta BiH** za **2013.** godinu planirani su u iznosu od **295.000,00 KM**, a realizovani su u iznosu od **294.700,00 KM**. Od navedenog iznosa se na grantove neprofitnim organizacijama odnosi **264.750,00 KM**, a na grantove pojedincima **29.950,00 KM**.

Revizijom grantova neprofitnim organizacijama, uočili smo, da je kod jednog dijela, isplata sredstava grantova neprofitnim organizacijama izvršena u većim pojedinačnim iznosima od maksimalno propisanog Odlukom o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH.

Korisnici dodijeljenih sredstava bili su obavezni u skladu sa pomenutom Odlukom dodijeljena sredstva utrošiti za organizovanje aktivnosti radi kojih su neprofitne organizacije osnovane.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju nismo se mogli uvjeriti da su sredstva trošena za navedene namjene. Izvještaji o utrošenim sredstvima ne potvrđuju valjanost događaja iz razloga što kod nekih isplata koje se vrše iz blagajne korisnika sredstava granta nema potpisa od strane primaoca tih sredstava, priloženi računi ne dokazuju da se odnose na korisnika granta itd.

Navedeno je u suprotnosti sa članom 3 stav 2 i član 7 stav 2 Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH.

Pregledom dokumentacije ustanovili smo, da je pojedinim neprofitnim organizacijama izvršena isplata grantova, a da ista nisu u predviđenom roku podnijela izvještaj o utrošku sredstava za prethodnu godinu, što je u suprotnosti sa članom 9 Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH.

Grantovi pojedincima realizovani su u iznosu od **29.950,00KM**. Sredstva su dodijeljena na osnovu Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine. Uvidom u Spisak podnosilaca zahtjeva za jednokratnu novčanu pomoć i onih kojim je ista dodijeljena, utvrdili smo, da je ukupno podneseno 821 zahtjeva od čega je 382 zahtjeva pozitivno riješeno. Na osnovu izvršenog pregleda dokumentacije koja je priložena od strane korisnika, koji su dobili sredstva granta i koja je poslužila kao osnov za dobijanje istih, utvrdili smo, da pojedini korisnici nisu dokazali svoj status odnosno ispunili kriterije za dodjelu sredstava grantova u skladu s Odlukom. Naime, dio grantova dodijeljen na osnovu medicinske dokumentacije koja datira iz ranijih godina, koja je izdata od strane privatnih ordinacija, kao i licima koja nisu dostavila nikakvu dokumentaciju, što je suprotno članu 2 i članu 4 Odluke.

Potrebno je, prilikom isplate sredstava grantova neprofitnim organizacijama, dosljedno se pridržavati Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH u dijelu dozvoljenih maksimalnih iznosa sredstava i dostave izvještaja o namjenskom utrošku sredstava iz prethodne godine u propisanim rokovima.

Potrebno je, sredstva namijenjena za grantove pojedincima dodjeljivati osobama koja su ispunila kriterije za dodjelu sredstava grantova, kako je to predviđeno Odlukom o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine.

Tekući grantovi za **2013.** godinu u **Kancelariji gradonačelnika** planirani su u iznosu od **3.803.430,31** KM, a realizovani su u iznosu od **3.743.621,23** KM, odnosno **98,43% izvršenja** i isti se odnose na:

- grantove neprofitnim organizacijama3.478.420,31 KM
- grantovi gradonačelnika neprofitnim organizacijama211.497,00 KM
- grantovi Evropskih integracija.....43.903,92 KM
- grantovi gradonačelnika pojedincima.....9.800,00 KM

Ukupno isplaćeni grantovi neprofit. organizacijama i pojedincima 3.743.621,23 KM

Početnim Budžetskim zahtjevom za finansiranje rashoda i izdataka za 2013. godinu tekući grantovi su planirani u ukupnom iznosu od 1.350.000,00 KM, od čega se iznos od 1.340.000,00 odnosi na grantove neprofitnim organizacijama, a iznos od 10.000,00 KM na grantove pojedincima. Početni iznos grantova neprofitnim organizacijama je prilikom pripreme, planiranja i izrade, do konačne objave i prezentacije **uvećan** za 2.453.430,31 KM, tako da je ukupno planiran iznos od 3.793.430,31 KM, a realizovan u iznosu od 3.733.821,23 KM.

Planiranje sredstava grantova neprofitnim organizacijama koji su pozicionirani u knjizi budžeta je, prema prezentiranoj dokumentaciji, vršeno bez obrazloženja budžetskih zahtjeva, posebno u pogledu pravnog osnova i očekivanih efekata koji se trebaju postići njihovom realizacijom. Uvećanje grantova neprofitnim organizacijama je izvršeno na osnovu amandmana koje je Kancelarija dostavljala Direkciji za finansije. Posebno naglašavamo da su neprofitne organizacije uvrštene u Knjigu budžeta a da pri tome nije postojao javni poziv za dodjelu grantova, na koji bi se sve neprofitne i ostale organizacije mogle prijaviti i kandidovati svoje programe, a Kancelarija na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, izvršila odabir najboljih i najkvalitetnijih programa, odnosno neprofitnih organizacija. Naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da izrada i planiranje grantova neprofitnim organizacijama nije vršena na javan, transparentan i ekonomičan način, kako je to propisano članom 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Nakon što su grantovi neprofitnim organizacijama odobreni od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, Vlada Brčko distrikta BiH je na prijedlog Kancelarije, usvojila Program utroška sredstava i Izmjene i dopune Programa u ukupnom **iznosu od 3.478.420,31** KM. Smatramo da je navedeni Program formalnog karaktera **jer su uglavnom svi bitni elementi Programa unaprijed poznati i definisani usvojenim budžetom. Međutim, Programom utroška sredstava nisu definisani kriteriji za raspodjelu,** što je suprotno članu 22 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

U okviru realizovanih sredstava grantova neprofitnim organizacijama u iznosu od **3.478.420,31** KM, naročito ističemo dodjelu sredstava **jednom broju** neprofitnih organizacija (udruženja), koje nisu sa području Brčko distrikta BiH, za koje ne postoji obaveza finansiranja i za koje najčešće nije jasno definisana svrha doznačavanja sredstava. Obzirom da za navedene grantove ne postoji obaveza finansiranja i da neće biti očekivanih efekata za Brčko distrikt BiH, smatramo da su isti realizovani suprotno članu 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Za vršenje nadzora nad realizacijom grantova imenovana je Komisija za praćenje izvršenja dodijeljenih sredstava. Nisu donesena akta koja bi regulisala način rada Komisije, izvještavanje korisnika o namjenskom utrošku sredstava i sankcionisanje za nenamjenski utrošak sredstava. Stoga, možemo zaključiti da ne postoji efikasan nadzor nad utroškom odobrenih sredstava, obzirom da određeni broj neprofitnih organizacija ne dostavlja ili neblagovremeno dostavlja izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Pregledom dostavljenih izvještaja utvrđeno je da su isti formalizovani i ne pružaju dokaz o namjenskoj upotrebi sredstava.

Potrebno je izradu i planiranje grantova gradonačelnika neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prilikom planiranja i realizacije sredstava grantova neprofitnim organizacijama, poštivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je donijeti akte koji bi regulisali način rada Komisije za praćenje izvršenja dodijeljenih sredstava.

Grantovi **gradonačelnika** neprofitnim organizacijama i pojedincima realizovani su u iznosu od **221.297,00 KM**. Realizacija pomenutih grantova vršena je u skladu sa Odlukom o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH i Odlukom o izmjeni i dopuni navedene Odluke.

Uvidom u spiskove isplaćenih grantova, utvrdili smo, da se jednom dijelu korisnika vršilo više pojedinačnih isplata tokom godine, tako da je ukupno dodijeljeni iznos veći od 3.000,00 KM, po korisniku. Za navedene isplate nije postojala dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali da su sredstva utrošena kao nagrade neprofitnim organizacijama za postignute rezultate koje promovišu ugled Distrikta ili pokroviteljstva za održavanje manifestacija koja su od značaja za Distrikt. Navedeno je u suprotnosti sa članom 6 Odluke o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH i Odlukom o izmjeni i dopuni navedene Odluke.

Sastavni dio zahtjeva za dobijanje granta gradonačelnika neprofitnim organizacijama čini **izjava** da li je u tekućoj godini korišten grant od drugog Odjeljenja ili institucije Brčko distrikta BiH.

Na osnovu izjave, od strane podnosioca zahtjeva za dodjelu sredstava, da nije ostvaren grant u drugom odjeljenju i instituciji, **dodijeljen je grant u Kancelariji gradonačelnika u iznosu od 15.000,00 KM**. Revizijom smo utvrdili da je, istovremeno, korisnik ostvario grant i u drugom Odjeljenju, u iznosu od 50.000,00 KM. Iz naprijed navedenog zaključujemo da Izjava korisnika ne predstavlja adekvatan kontrolni mehanizam za dodjelu granta neprofitnim organizacijama. Zbog uočenog nedostatka mišljenja smo da na nivou Vlade Brčko distrikta BiH nisu uspostavljeni jedinstveni kontrolni mehanizmi za ove namjene, te se sredstva ne troše na transparentan način. Također, nisu predviđene sankcije za davanje netačne izjave.

Potrebno je dosljedno poštivati Odluku o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH i Odluku o izmjeni i dopuni navedene Odluke, u dijelu visine iznosa jednokratne novčane pomoći neprofitnim organizacijama.

Potrebno je, prilikom realizacije granta neprofitnim organizacijama, uspostaviti jedinstvene kontrolne mehanizme u dijelu davanja izjave, kao i predvidjeti sankcionisanje u slučaju davanja netačne izjave.

Tekući grantovi u **Odjeljenju za stručne i administrativne poslove** planirani su u iznosu od **1.570.400,00 KM**, a realizovani u iznosu od **1.542.400,00 KM**, što čini **98,22%** izvršenja, i odnose se na grantove neprofitnim organizacijama.

R. br.	Opis rashoda	Iznos	
		Planirano	Ostvareno
1.	Grantovi neprofitnim organizacijama koji su definisani knjigom Budžeta	1.470.400,00	1.442.400,00
2.	Grantovi neprofitnim organizacijama po javnom pozivu	100.000,00	100.000,00
	Ukupno:	1.570.400,00	1.542.400,00

Početnim Budžetskim zahtjevom za finansiranje rashoda i izdataka za 2013. godinu tekući grantovi su planirani u ukupnom iznosu od 829.400,00 KM od čega se iznos od 309.400,00 odnosi na grantove neprofitnim organizacijama (MZ), a iznos od 520.000,00 KM na grantove ostalim organizacijama. Početni iznos tekućih grantova je prilikom pripreme, planiranja i izrade, do konačne objave i prezentacije **uvećan** za 741.000,00 KM, tako da je ukupno planiran iznos od 1.570.400,00 KM.

Planiranje sredstava tekućih grantova koji su pozicionirani u knjizi budžeta je, prema prezentiranoj dokumentaciji, vršeno bez obrazloženja budžetskih zahtjeva, posebno u pogledu pravnog osnova i očekivanih efekata koji se trebaju postići njihovom realizacijom. Uvećanje

grantova neprofitnim organizacijama je izvršeno na osnovu amandmana, koje je Odjeljenje dostavljalo Direkciji za finansije. Posebno naglašavamo da su neprofitne organizacije uvrštene u Knjigu budžeta a da pri tome nije postojao javni poziv za dodjelu grantova, na koji bi se sve neprofitne i ostale organizacije mogle prijaviti i kandidovati svoje programe, a Odjeljenje na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, izvršilo odabir najboljih i najkvalitetnijih programa, odnosno neprofitnih organizacija. Naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da izrada i planiranje grantova neprofitnim organizacijama nije vršeno na javan, ekonomičan i transparentan način, kako je to propisano članom 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Raspored sredstava se vrši na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za finansiranje ili sufinansiranje planova i programa rada i projekata udruženja građana i fondacija Brčko distrikta BiH od 17.04.2012. godine i Programa utroška sredstava grantova, usvojenim od strane Vlade. Odlukom je propisano da se sredstva dodjeljuju udruženjima građana, fondacijama kao i vjerskim i humanitarnim organizacijama, na osnovu:

- podnesenih projekata po javnom pozivu (planirano 100.000,00 KM)
- i dostavljenih planova i programa rada u skladu sa analitikom budžeta Distrikta.

U daljnjoj proceduri, Komisija za ocjenu kvaliteta procjenjuje **prihvatljivost** dostavljenih planova i programa od strane korisnika, iako su korisnici unaprijed odobreni budžetom, što ukazuje na činjenicu da je procjena prihvatljivosti formalnog karaktera.

Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da se isplata grantova vrši unaprijed poznatim korisnicima (udruženjima, fondacijama, mjesnim zajednicama), u iznosima koji su planirani i odobreni budžetom.

Nakon što su grantovi neprofitnim organizacijama odobreni od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, Vlada Brčko distrikta BiH je na prijedlog Odjeljenja, usvojila Programe utroška sredstava. Smatramo da su navedeni Programi formalnog karaktera **jer su uglavnom svi bitni elementi Programa unaprijed poznati i definisani usvojenim budžetom. Međutim, Programom utroška sredstava nisu definisani kriteriji za raspodjelu**, što je suprotno članu 22 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je izradu i planiranje grantova neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Programom utroška sredstava definisati kriterije za raspodjelu sredstava, kako je predviđeno Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Tekući grantovi u **Odjeljenju za obrazovanje** planirani su u iznosu od **4.383.600,00 KM**, a ostvareni u iznosu od **4.273.866,77 KM** ili **97,50%** plana.

Struktura planiranih i ostvarenih tekućih grantova:

R. br.	OPIS	Planirano	Ostvareno	% realizacije
1	- Subvencioniranje prevoza učenika	2.795.000,00	2.733.616,77	97,80
	- Stipendije	1.068.600,00	1.020.600,00	95,51
	- Novčana nagrada za učenike generacije (osnovnih i srednjih škola i studente generacije)	10.000,00	9.650,00	96,50
	Grantovi pojedincima	3.873.600,00	3.763.866,77	97,17
2	Grantovi neprofitnim organizacijama (fakulteti)	480.000,00	480.000,00	100,00
	Grantovi udruženju za naučno tehnički odgoj mladih	30.000,00	30.000,00	100,00
	Grantovi neprofitnim organizacijama	510.000,00	510.000,00	100,00
3	Ukupno tekući grantovi (1+2)	4.383.600,00	4.273.866,77	97,50

1) Grantovi pojedincima

Na poziciji grantova pojedincima planirano je ukupno 3.873.600,00 KM, a ostvareno 3.763.866,77 KM ili 97,17% planiranih sredstva.

U 2013. godini Odjeljenje je planiralo, u okviru pozicije ostalih grantova subvencije za prevoz učenika osnovnih i srednjih škola sredstva u iznosu od 2.795.000,00 KM, a ostvareno je 2.733.616,77 KM.

Revizijom smo utvrdili da je u januaru 2013. godini evidentiran račun za prevoz učenika u decembru 2012. godine na iznos 253.465,52 KM, iako je Odlukom o utvrđivanju računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH definisano da se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala.

Dakle, Odjeljenje nije priznalo rashode po osnovu subvencioniranja prevoza učenika u obračunskom periodu u kojem je obaveza nastala, odnosno 2012. godine, nego je iste uključilo u rashode 2013. godine.

Navedeno je u suprotnosti sa odredbama člana 55 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u obračunskom periodu.

Odjeljenje je, po odredbama Zakona o osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, obavezno da plaća prevoz učenicima koji su nastanjeni na teritoriji Brčko distrikta BiH. Uvidom u ispostavljene mjesečne račune za prevoz učenika, koji u prilogu sadrže spiskove učenika kojima je plaćena naknada za prevoz, utvrdili smo da je ista plaćana i učenicima van teritorije Distrikta, što je suprotno odredbama člana 9 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je plaćanje prevoza učenicima u osnovnim i srednjim školama vršiti samo za učenike s područja Distrikta, kako je predviđeno Zakonom o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH.

2) Grantovi neprofitnim organizacijama

Grantovi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu od 510.000,00 KM i ostvareni su u istom iznosu ili 100% planiranih sredstava. Pomenuti grantovi su dodijeljeni visokoškolskim ustanovama u iznosu od 480.000,00 KM i 30.000,00 KM udruženju za naučno tehnički odgoj mladih.

Budžetom za 2013. godinu Odjeljenju su planirani grantovi neprofitnim organizacijama za finansijsku podršku javnim visokoškolskim ustanovama u ukupnom iznosu od 480.000,00 KM, i to: Ekonomskom fakultetu u Brčkom Univerziteta u Istočnom Sarajevu 200.000,00 KM, Poljoprivredno prehrambenom fakultetu i Prirodno matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu odjeljenja u Brčkom u iznosu od 200.000,00 KM i Sveučilištu u Mostaru u iznosu od 80.000,00 KM.

Nakon što je Skupština Brčko distrikta BiH usvojila grantove neprofitnim organizacijama, Vlada Brčko distrikta BiH je, na prijedlog Odjeljenja, donijela Odluka o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama u 2013. godini i Program utroška sredstava sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama u 2013. godini u Odjeljenju za obrazovanje.

Navedenim Programom su predviđeni slijedeći kriteriji: da je visokoškolska ustanova javna, da obavlja djelatnost na području Brčko distrikta BiH i da studenti sa područja Brčko distrikta BiH studiraju na toj visokoškolskoj ustanovi. Kriteriji su propisani kumulativno, a dokazivanje ispunjenosti istih je propisano samo za jedan od kriterija i to za kriterij „da studenti sa područja Brčko distrikta BiH studiraju na toj visokoškolskoj ustanovi“, a što se dokazuje spiskom studenata sa područja Brčko distrikta BiH koji studiraju na visokoškolskoj ustanovi.

Smatramo da je navedeni Program formalnog karaktera, jer je većina elemenata Programa unaprijed poznata i definisana usvojenim budžetom. Odredbe Programa su nepotpune i nejasne u dijelu dokazivanja ispunjenosti preostala dva kriterija, što nije u skladu sa odredbama člana 22 stava 3 tačke c Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013.godinu.

Potrebno je kriterije definisati jasno, precizno i nedvosmisleno, te dokazivanje ispunjenosti istih precizirati za svaki kriterij posebno, odnosno dosljedno poštovati odredbe Zakona o izvršenju budžeta za 2013. godinu u dijelu određivanja bitnih elemenata Programa.

Tekući grantovi za 2013. godinu u **Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu** planirani su u iznosu od **11.959.500,00 KM**, a ostvareni u iznosu **11.836.578,24 KM** ili **98,97%** planirane veličine.

Struktura tekućih grantova za 2013. godinu:

R. br.	Naziv granta	Planirano u KM	Ostvareno u KM	Procent ostvarenja
1	Subvencije privatnim preduzećima	6.500.000,00	6.443.450,99	99,13
2	Grantovi neprofitnim organizacijama	5.269.500,00	5.208.231,25	98,84
3	Grantovi drugim nivoima vlade	100.000,00	100.000,00	100,00
4	Grantovi pojedincima	80.000,00	79.982,00	99,98
5	Subvencije javnim preduzećima	10.000,00	4.914,00	49,14
	UKUPNO TEKUĆI GRANTOVI	11.959.500,00	11.836.578,24	98,97

Subvencije privatnim preduzećima ostvarene su u iznosu **6.443.450,99 KM**. Iznos od 1.143.480,00 KM je realizovan po Programu aktivne politike zapošljavanja, a 5.299.970,99 KM u skladu sa Zakonom o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH.

Zakon o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH propisuje da će Distrikt podsticati domaće i strano investiranje na teritoriji Distrikta. Analizom dostavljene dokumentacije, ustanovili smo, da se broj privrednih subjekata koji koriste podsticajna sredstva Vlade Brčko distrikta BiH u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu povećao za 183, te da je bilo ukupno 1029 korisnika. Također, u 2013. godini u ovu svrhu je isplaćeno 5.299.970,99 KM i navedeni iznos je veći za 2.038.582,39 KM u odnosu na 2012. godinu. Uočili smo da ne postoji strategija razvoja privrede u Distriktu, sa jasno postavljenim ciljevima na osnovu kojih bi se vršila analiza datih podsticajnih sredstava i efekata koji su postignuti njihovim ulaganjem. Obzirom da se već 5 godina podstiče domaće i strano ulaganje u Distriktu i da je u tu namjenu ukupno uloženo 12.413.523,90 KM, te da nije vršena analiza uloženi podsticajnih sredstava smatramo da Odjeljenje nije postupalo u skladu sa članom 1 Zakona, koji predviđa da se domaće i strano investiranje podstiče radi povećanja zaposlenosti stanovništva, povećanja produktivnosti proizvodnih i materijalnih resursa Distrikta sa krajnjim ciljem ostvarivanja ekonomskog, socijalnog, kulturnog i ekološkog napretka stanovništva.

Za ostvarivanje olakšica predviđenih ovim Zakonom preduzeća su obavezna, između ostalog, ispunjavati i uslov da najmanje 50% zaposlenih moraju biti lica koja imaju prebivalište u Distriktu. Navedeno se dokazuje dostavljanjem spiska zaposlenih radnika s podacima o njihovom prebivalištu prilikom podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na olakšice.

Pravilnikom o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata, predviđeno je da je preduzeće, odnosno preduzetnik, dužno dostaviti dokaz da u roku od godinu dana prije podnošenja zahtjeva za dobijanje olakšica nije imao smanjenja broja zaposlenih na neodređeno vrijeme. Kao dokaz može služiti izjava data od strane ovlaštenog lica ovjerena pečatom preduzeća.

Odjeljenje u oba navedena slučaja, nije vršilo kontinuiranu niti naknadnu provjeru dostavljenih podataka od strane korisnika sredstava olakšica, što može dovesti do korišćenja sredstava od strane preduzeća koja nisu ispunila uslove ili su u međuvremenu izgubila pravo na olakšice.

Zakonom o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH regulisano je da će Brčko distrikt BiH, podsticati investiranje na teritoriji Brčko distrikta BiH. Vlada Brčko distrikta BiH je, na prijedlog Odjeljenja, usvojila Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata. Navedenim Pravilnikom **nije jasno i precizno definisana obaveza investiranja na teritoriji Distrikta**, čime je ostavljena mogućnost da pravo na olakšice koriste i preduzeća koja investiraju van teritorije Distrikta.

Istim Pravilnikom nije precizirano **da li se investicija mora odnositi isključivo na ulaganja u osnovna sredstva koja se koriste za obavljanje vlastite djelatnosti** ili ne, niti su propisani uslovi i rokovi u kojem se nabavljeno osnovno sredstvo ne smije otuđiti.

Potrebno je da Odjeljenje primjenjuje Zakon o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH, u dijelu analiziranja ostvarenog povećanja zaposlenosti stanovništva, kao i

povećanja produktivnosti proizvodnih i materijalnih resursa distrikta u cilju ekonomskog, socijalnog, kulturnog i ekološkog napretka stanovništva.

Potrebno je da Odjeljenje vrši kontinuiranu ili povremenu provjeru tačnosti dostavljenih podataka od strane korisnika sredstava olakšica, u cilju eliminisanja rizika eventualnih zloupotreba dobijenih sredstava.

Potrebno je Pravilnikom o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata preciznije propisati način ostvarivanja prava na olakšice u dijelu definisanja obaveza investiranja na teritoriji Distrikta i ulaganja u osnovna sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti.

Grantovi neprofitnim organizacijama ostvareni su u iznosu **5.208.231,25 KM**.

Struktura grantova neprofitnim organizacijama:

R. br.	Opis rashoda	Iznos	
		Planirano	Ostvareno
1.	Grantovi neprofitnim organizacijama koji su definisani knjigom Budžeta	3.558.500,00	3.497.500,00
2.	Grantovi neprofitnim organizacijama po javnom pozivu	1.711.000,00	1.710.731,25
	Ukupno:	5.269.500,00	5.208.231,25

Grantovi neprofitnim organizacijama koji su definisani knjigom Budžeta realizovanim su u iznosu 3.497.500,00 KM. Planiranje jednog dijela navedenih grantova neprofitnim organizacijama prema prezentiranoj dokumentaciji, vršeno je bez obrazloženja budžetskih zahtjeva, posebno u pogledu pravnog osnova i očekivanih efekata koji se trebaju postići njihovom realizacijom. Posebno naglašavamo da su neprofitne organizacije uvrštene u Knjigu budžeta a da pri tome nije postojao javni poziv za dodjelu grantova, na koji bi se, sve neprofitne i ostale organizacije mogle prijaviti i kandidovati svoje programe, a Odjeljenje, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, izvršilo odabir najboljih i najkvalitetnijih programa, odnosno neprofitnih organizacija. Naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da izrada i planiranje grantova neprofitnim organizacijama nije vršeno na javan, ekonomičan i transparentan način, kako je to propisano članom 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Nakon što su grantovi neprofitnim organizacijama odobreni od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, Vlada Brčko distrikta BiH je na prijedlog Odjeljenja, usvojila Program utroška sredstava tekućih grantova u 2013. godini i Izmjenu i dopunu Programa. Smatramo da su navedeni Programi formalnog karaktera jer su uglavnom svi bitni elementi Programa unaprijed poznati i definisani usvojenim budžetom. **Programom utroška sredstava nisu definisani kriteriji za raspodjelu**, što je suprotno članu 22 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Grantovi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu od **1.710.731,25 KM** na osnovu Javnog poziva za raspodjelu novčanih sredstava za sport, kulturu i turizam sa pozicija grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama u Brčko distriktu BiH, za 2013. godinu, objavljenog 31.05.2013. godine i Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima i grantovi neprofitnim organizacijama od 22.05.2013. godine.

Navedenom Odlukom su definisani **kriteriji**, odnosno opšti i posebni uslovi za učešće u raspodjeli novčanih sredstava.

Posebnim uslovima je definisano da se bodovanje vrši na osnovu ranga takmičenja na dan raspisivanja Javnog poziva.

Uvidom u **Bodovnu listu za nogomet-fudbal**, uočili smo da bodovanje nije usklađeno sa rangom takmičenja tj.: pojedini klubovi koji se takmiče u V ligi, bodovani su brojem bodova IV lige i tako ostvarili veći iznos sredstava za klub. Osim toga, pojedini klubovi koji se takmiče u V, IV ili III ligi su bodovani sa **1000** bodova (i tako ostvarili veći iznos sredstava za klub), a pojedini klubovi V lige bodovani su sa 400 bodova. Navedeno nije u skladu sa članom 11 stav 4 Odluke o utvrđivanju kriterija.

Realizacija novčanih sredstava iz oblasti projekata kulturnih društava za 2013. godinu, izvršena je u **iznosu od 131.650,00 KM**. Uvidom u listu korisnika dostavljenih projekata, ustanovili smo, da su tri kluba bodovana sa po **50** bodova. Nismo se uvjerali na koji način je vršena procjena usklađenosti projekta, odnosno na osnovu kojih elemenata je ocijenjeno da su ovi projekti usklađeni sa godišnjim planom Odjeljenja.

Osim navedenog, uočili smo, da je izdvajanje novčanih sredstava za održavanje manifestacija u oblasti turizma, sporta i kulture vršeno po tri osnova, i to za redovnu djelatnost, za organizovanje manifestacije i usklađenost projekta sa godišnjim planom Odjeljenja. Raspodjelu gore navedenih sredstava vršila je Komisija formirana od strane šefa Odjeljenja. Uvidom u Odluku o imenovanju Komisije, utvrdili smo, da je kao član Komisije imenovana osoba koja je učestvovala u dodjeli novčanih sredstava i istovremeno je zastupala udruženje kojem su novčana sredstva dodijeljena.

Smatramo da pri formiranju komisija treba voditi računa o nepostojanju sukoba interesa.

Potrebno je izradu i planiranje grantova neprofitnim organizacijama vršiti na javan, transparentan i ekonomičan način, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Programom utroška sredstava definisati kriterije za raspodjelu sredstava, kako je predviđeno Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je prilikom raspodjele novčanih sredstava u oblasti sporta poštovati Odluku o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima i grantovi neprofitnim organizacijama, u dijelu usklađivanja broja bodova sa rangom takmičenja.

Potrebno je Odlukom o utvrđivanju kriterija precizirati na koji način se ocjenjuje usklađenost projekta sa godišnjim planom Odjeljenja.

Potrebno je, Odlukom o imenovanju komisija za kontrolu utroška i dodjelu grant sredstava, regulisati nepostojanje sukoba interesa.

Izdaci za tekuće grantove u Odjeljenju za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu planirani su u iznosu od **9.119.500,00 KM**, a realizovani su **9.104.224,33 KM** ili **99,83%**. Struktura planiranih i realizovanih izdataka za tekuće grantove, prikazana je kako slijedi:

	Planirano	Realizovano	% realiz.
1) Sredstva za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji	7.044.500,00	7.038.098,05	99,91
2) Naknada šteta nastalih elementarnim nepogodama	2.000.000,00	1.991.126,28	99,56
3) Grantovi neprofitnim organizacijama	75.000,00	75.000,00	100,00
UKUPNO	9.119.500,00	9.104.224,33	

Sredstva za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji planirana su u iznosu od **7.044.500,00 KM**, a realizovana su **7.038.098,05 KM** ili **99,91%**.

Navedenim realizovanim sredstvima za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji izmirene su obaveze, kako slijedi:

1) Stvorene obaveze za podsticaje u poljoprivrednoj 2012. godine, a isplaćene u 2013. godini	2.459.113,82 KM
2) Isplaćene obaveze za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. god.	4.578.984,23 KM
3) Ukupno isplaćena sredstva u 2013. godini	7.038.098,05 KM

Realizacijom isplaćenih odobrenih sredstava za 2013. godinu za podsticaj za unapređenje poljoprivredne proizvodnje, vidljivo je da su sredstva isplaćena u iznosu od **4.578.113,82 KM**, umjesto **7.044.500,00 KM**. Razlog manje isplaćenih sredstava u odnosu na odobreni budžet jeste, što su u prethodnim periodima stvarane obaveze veće od odobrenog budžeta za te namjene i iste su isplaćivane na teret budžeta tekuće godine. Obaveza Odjeljenja je bila da ispoštuje usvojeni budžet, te donošenje odluka o odobravanju novčanih sredstava uskladi sa odobrenim sredstvima. Ni u kom slučaju, kako se to činilo u prethodnim periodima, Odjeljenje ne može donositi odluke o odobravanju novčanih sredstava za podsticaje, iznad iznosa odobrenog budžetom za navedene namjene.

Utvdili smo, da je u **2013.** godini, ukupno podneseno 4.791 zahtjeva za podsticaj, te da je Odjeljenje rješavajući po podnesenim zahtjevima, u 2013. godini odobrilo ukupnu isplatu sredstava za podsticaje (obaveze za isplatu) u iznosu od **8.754.733,19 KM**, a odobrena sredstva čine iznos od **7.038.098,05 KM**, što znači da su stvorene obaveze u iznosu od **1.710.233,19 KM** veće od budžetom odobrenih sredstava. Veće obaveze su stvarane na osnovu zahtjeva za dodjelu podsticaja za unaprjeđenje

poljoprivredne proizvodnje u 2013. godini i odluka o izdvajanju novčanih sredstava za podsticaj, donesenih od strane odgovorne osobe.

Revizijom podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje za 2012. godinu uočili smo, da je Odjeljenje rješavajući po zahtjevima korisnika podsticaja izdalo odluku za 2012. godinu o isplati novčanih sredstava, u većem iznosu od 2.459.113,82 KM u odnosu na budžetom odobrenih sredstava.

Sve navedeno upućuje nas na zaključak da su odgovorne osobe u Odjeljenju samoinicijativno donosile odluke o izdvajanju novčanih sredstava u većim iznosima od odobrenog budžeta za navedene namjene. U 2012. godini odgovorne osobe su odobrile veća sredstva u odnosu na odobreni budžet u iznosu od 2.459.113,82 KM, a za 2013. godinu 1.710.233,19 KM.

1) Veće stvorene obaveze u 2012. godini u odnosu na odobreni budžet, a isplaćene na teret budžeta 2013.godine	2.459.113,82 KM
2) Stvorene obaveze u 2013. godini na osnovu odluka odgovorne osobe, a koje nisu isplaćene poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. god.	1.710.233,19 KM
3) Ukupno stvorene obaveze za 2012. i 2013. godinu veće od budžetom odobrenih sredstava	4.169.347,01 KM

Struktura podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u 2012. godini:

1) Isplaćene obaveze za podsticaje u 2012. godini (odobrene budžetom za 2012. godinu 7.082.500,00 KM)	4.456.482,71 KM
2) Ukalkulisano na teret budžeta 2012. godine, a isplaćene u 2013. godini	2.557.336,14 KM
3) Više stvorene obaveze za podsticaje na teret budžeta 2013. godine	2.459.113,82 KM
A. Ukupno odobreni podsticaji za 2012. godinu (1+2+3)	9.472.932,67 KM
B. Neiskorištena sredstva odobrena budžetom za 2012. godinu	68.681,15 KM
C. Budžetom odobrena sredstva u 2012. godini	7.082.500,00 KM
A+B-C Više odobrena sredstva za podsticaje u odnosu na budžet 2012. godine	2.459.113,82 KM

Iz strukture podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje za 2012. godinu je vidljivo da je odgovorna osoba na osnovu odluka o izdvajanju novčanih sredstava budžet Brčko distrikta BiH zadužila više za 2.390.432,67 KM, mimo budžetom odobrenih sredstava, tako da se desio problem da su u 2013. godini realizovana sredstva iz 2012. godine u iznosu od 2.459.113,82 KM, što je uzrokovalo da su za navedeni iznos umanjena odobrena sredstva podsticaja za 2013. godinu.

Zaključujemo da odgovorne osobe Odjeljenja nisu mogle stvarati veće obaveze za podsticaje za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u odnosu na budžetom odobrena sredstva. Stvaranjem većih obaveza u odnosu na odobreni budžet umanjivana su sredstva za podsticaje u 2012. i 2013. godini. Navedeno je suprotno odredbama člana 28 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i člana 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu.

Potrebno je, stvarati obaveze, rashode ili opterećenja u okviru odobrenih budžetskih sredstava u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH u godini na koju se odnosi.

Pravilnikom o načinu i uslovima za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2013. godinu (u daljem tekstu Pravilnik) utvrđena je: namjena podsticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, subjekti (pravna i fizička lica) koji imaju pravo na podsticaj, kao i opšti i posebni kriteriji za ostvarivanje prava na podsticaje.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, koja je služila kao osnova za obračun i isplatu podsticaja pravnim i fizičkim licima (korisnicima podsticaja), revizijom smo utvrdili slijedeće nepravilnosti:

- Obračunat je i isplaćen iznos od **75.400,00 KM**, pravnom licu čije je sjedište van Brčko distrikta BiH, što je suprotno članu 6 tački (1) pod c) Pravilnika. Također smo utvrdili, da u dokumentaciji

istog pravnog lica nedostaju uvjerenja: **o izmirenim obavezama prema zdravstvenom osiguranju, prema penzijsko invalidskom osiguranju i uvjerenje o izmirenim obavezama po osnovu indirektnih poreza, što je suprotno članu 6 tački (1) pod d) Pravilnika.**

- b) Obračunat je i isplaćen podsticaj u iznosu od **75. 658,29 KM**, a da pri tom korisnik podsticaja (pravno lice) **nije dostavilo potvrdu o izmirenju obaveza prema penzijsko invalidskom osiguranju, što je suprotno odredbama člana 9 tačke 1a) pod 3) Pravilnika.**
- c) Za fizička lica korisnike podsticaja **nije potvrđeno mjesto prebivališta, što je suprotno odredbama člana 6 tačke (1) pod c) Pravilnika,**
- d) Obračunat je i isplaćen podsticaj fizičkom licu, u iznosu od **19.835,00 KM**, a isto je evidentirano **na Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH kao nezaposleno, što je suprotno članu 9 tački 1b) pod 8) Pravilnika.** Smatramo da se nisu stekli uslovi za obračun i isplatu podsticaja.
- e) Obračunat je i isplaćen podsticaj fizičkom licu, u iznosu od **59.999,55 KM**, a da pri tome u dokumentaciji istog nedostaje uvjerenje o izmirenju obaveza prema penzijsko invalidskom osiguranju, što je suprotno odredbama člana 2 tačke 6 Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika. Isto fizičko lice je u sistemu PDV-a, ali uz zahtjev za podsticaj **nije priložilo uvjerenje o izmirenju indirektnih poreza, što je suprotno odredbama člana 9 tačke 1) pod 2) Pravilnika.**

Uzimajući u obzir nepravilnosti navedene pod a), b), c), d) i e), zaključujemo da se u navedenim slučajevima, nisu stekli uslovi za obračun i isplatu podsticaja za poljoprivrednu proizvodnju koji su regulisani navedenim odredbama Pravilnika.

Potrebno je, prilikom odobravanja podsticaja za poljoprivrednu proizvodnju dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2013. godinu.

Budžetom za 2012. i 2013. godinu, Odjeljenje je planiralo sredstva za naknadu šteta nastalih na poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u aprilu i junu 2012. godine u iznosu od **4.000.000,00 KM**, a realizovano je **3.983.089,43 KM**.

Vlada Brčko distrikta BiH je Odlukom, broj: 05-001214/12 od 4. 10. 2012. godine, na prijedlog Odjeljenja, usvojila Program utroška sredstava na ime naknada šteta nastalih na poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u aprilu i junu 2012. godine. Od strane komisija za procijene šteta, procijenjene su ukupne štete u iznosu od **8.918.487,21 KM**. **Nismo se uvjerali da je procijenjena šteta stvarno i nastala šteta, iz razloga što je revizorskom timu dostavljena dokumentacija koja ne pruža uvjerenje o realnosti utvrđenog iznosa nastale štete, po svakom korisniku.**

Ukupno procijenjena i realizovana šteta u 2012. i 2013. godini prikazana je u tabeli, kako slijedi:

Elementarne nepogode	Ukupno procijenjena šteta	Realizovano 2012. godine ili 22,34%	Realizovano 2013. godine ili 22,33%	Ukupno realizovano 2012. i 2013. ili 44,66%
1. Suša 2011. godine	2.765.598,47 KM	619.060,64 KM	618.664,38 KM	1.237.725,02 KM
2. Led 2011. godine	1.024.087,29 KM	225.926,79 KM	225.953,16 KM	451.879,95 KM
3. Led april 2012. g.	2.101.418,36 KM	469.910,41 KM	469.910,40 KM	939.820,81 KM
4. Led juni 2012. g.	3.027.383,09 KM	677.065,31 KM	676.598,34 KM	1.353.663,65 KM
Ukupno	8.918.487,21 KM	1.991.963,15 KM	1.991.126,28 KM	3.983.089,43 KM

Za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih sušom u 2011. godini, ukupno realizovana sredstva u 2012. i 2013. godini iznose **1.237.725,02 KM**. Šef Odjeljenja je, Odlukom broj: 23-000542/11 i od 25. 8. 2011. godine, imenovao je komisiju za procjenu štete uzrokovane sušom 2011. godine. U postupku revizije utvrdili smo, da je komisija sačinila zapisnike o procjeni štete, **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete.**

Za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u junu 2011. godine, ukupno realizovana sredstva u 2012. i 2013. godini iznose **451.879,95 KM**. Šef Odjeljenja je, Odlukom broj: 23-000542/11 od 14. 7. 2011. godine, imenovao komisiju za procjenu štete uzrokovane ledom u junu 2011. godine. Također u postupku revizije smo utvrdili, da je komisija sačinila zapisnike o procjeni štete, **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete**.

Potrebno je, prije procjenjivanja štete, donijeti akt, kojim bi bili regulisani kriteriji i način procjene štete uzrokovane elementarnim nepogodama.

Za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u aprilu i junu 2012. godine, ukupno realizovana sredstva u 2012. i 2013. godini iznose **1.146.975,72 KM**. **Pojedinačne isplate naknada za štete vršene su na osnovu izvještaja komisije za procjenu štete imenovane odlukom šefa Odjeljenja, Odlukom broj: 23-001294/12 od 13.07.2012. godine.**

Komisija je bila u obavezi da na osnovu **činjeničnog stanja** u stručnom pogledu izradi **izvještaj o procjeni nastale štete, koji sadrži naziv oštećene poljoprivredne kulture, katastarsku česticu, jedinicu mjere, postotak oštećenja i ostale potrebne podatke**.

Uvidom u izvještaje o procjeni štete nastale na biljnoj proizvodnji, usljed pojave leda, utvrdili smo, da je konstatovan procent oštećenja po kulturama, **bez dokumentovanog utvrđivanja činjeničnog stanja**. Navedeni procent oštećenja nije dokumentovan po stručnoj metodologiji, i to: **procent mehaničkog oštećenja, boja i izgled usjeva, stepen polegnuća usjeva izazvanih ledom i fenološki razvoj biljaka**. Prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja revizorskom timu nije predočen bilo kakav dokaz o nastaloj šteti (fotografski snimci usjeva ili dr.) kulture kojim bi bilo dokumentovano stanje usjeva odnosno **mehaničko oštećenje poljoprivredne kulture**. Osim navedenog zapisnici ne sadrže fenofaze u kojoj su se kulture nalazile (nicanje, rast i zrioba). Fenofaze su značajne, **jer su štete odnosno procent oštećenja različit u zavisnosti od razvojne faze u kojoj se kultura nalazila**. Također, **određivanje fenofaza je značajno sa aspekta namjene korištenja sredstava, odnosno pravilno određivanje procenta oštećene poljoprivredne kulture određuje i pravilno utvrđivanje visine isplaćenih sredstava po korisniku**.

Ovakvim načinom rada Odjeljenje nije dosljedno ispoštovalo donesene kriterije o procjeni štete izazvane ledom, kako je to propisano odredbama člana 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda. Nadalje, smatramo da Odjeljenje nepoštivanjem gore navedenih pravila i usvojenih kriterija nije **moglo dati dovoljno uvjerenja naknadim internim kontrolama da su parametri za obračun štete po korisniku utvrđivani na objektivan način**.

Potrebno je, procjenu nastale štete od leda vršiti u skladu sa Odlukom o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda.

Izdaci za tekuće grantove u **Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge** planirani su u iznosu **35.908.910,00 KM**, a ostvareni u iznosu **35.228.061,49 KM**, što predstavlja izvršenje 98,10%.

Od ukupnog iznosa na grantove pojedincima odnosi se 20.471.391,49KM, neprofitnim organizacijama 265.000,00 KM, subvencije Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH 8.400.000,00 KM i subvencija JZU "Zdravstveni centar Brčko" 6.091.670,00 KM.

U okviru grantova pojedincima po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti isplaćeno je 4.330.770,00 KM (stalne socijalne pomoći odnosi se 1.987.599,00 KM, jednokratne pomoći-fond solidarnosti 199.892,00 KM, tuđa njega i pomoć 2.055.931,00 KM i djecu i odrasle pod starateljstvom 87.348,00 KM).

Po osnovu Zakona o dječijoj zaštiti isplaćeno je 9.909.939,00 KM (dječiji dodatak 9.639.937,00 KM u prosjeku za 4524 nosioca prava mjesečno, materinski dodatak 137.829,00 KM – u prosjeku 68 nosilaca prava mjesečno i oprema za novorođenče 132.173,00 KM – u prosjeku 49 nosilaca prava mjesečno).

Na grantove iz nadležnosti Službe za boračko-invalidsku zaštitu realizovano je 3.121.492,32 KM (stambeno zbrinjavanje boračkih kategorija 1.452.712,94 KM, beneficije za civilne žrtve rata 934.608,45 KM, jednokratna pomoć 30.252,41 KM, izdaci za vojne invalide, ranjene borce i porodice 555.473,73 KM, nabavka udžbenika za djecu poginulih i ratni vojnih invalida 143.500,00 KM i ostali grantovi 4.944,79 KM).

Na ime jednokratne pomoći penzionerima, na osnovu Programa utroška sredstava donesenog od Vlade Distrikta, isplaćeno je 1.182.000,00 KM za 6156 penzionera.

Odlukom o odobravanju programa utroška sredstva za subvencije dijela troškova za utrošenu električnu energiju licima u stanju socijalne potrebe sa prebivalištem u Brčko distriktu BiH za 2013. godinu broj 34-000704/13 od 8. 11. 2013. godine odobren je iznos od 700.000,00 KM, dok je na osnovu spiska koji je Odjeljenje dostavilo JP "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko realizovan iznos 697.320,00 KM za 10.727 korisnika. Konačan rok za realizaciju subvencije od strane korisnika predstavlja datum donošenja odluke za 2014. godinu kada će se na osnovu pismenog obavještenja Javno preduzeće "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko nerealizovani iznos uključiti u program za 2014. godinu.

Grantovi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu 265.000,00 KM, od čega se po 100.000,00 KM odnosi na udruženja penzionera FBiH i RS u Brčko distriktu BiH, za banjско-klimatsko liječenje članova, 50.000,00 KM udruženju „Da se ne zaboravi“ za završetak spomenika pripadnicima ARBiH i 15.000,00 KM grant udruženju „Medicinar 08“ za finansiranje medicinjade.

U okviru isplaćenih grantova Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH realizovan je iznos od 8.400.000,00 KM od čega se 8.000.000,00 KM odnosi na uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje za koje je obveznik Distrikt: nezaposlena lica prijavljena na Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH (7.469.200,00 KM), ratni vojni invalidi i porodice poginulih boraca, civilne žrtve rata (96.000,00 KM) i lica u stanju socijalne potrebe (434.800,00). Isplata sredstava izvršena je kvartalno s tim da je za prvo polugodište isplata izvršena zbirno 26. 6. 2013. godine. Članom 7 Odluke o osnovici i stopi doprinosa za zdravstveno osiguranje propisano je vrijeme uplate koje mora da prethodi periodu osiguranja za koji se doprinos uplaćuje (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 37/09). S obzirom da navedene kategorije imaju pravo na kontinuiranu zdravstvenu zaštitu Odjeljenje nije obezbijedilo njihovo blagovremeno finansiranje.

Na ime finansiranja troškova transplantacije organa, koji se finansiraju iz budžeta Brčko distrikta BiH, Fondu zdravstvenog osiguranja **Brčko distrikta BiH isplaćen je iznos od 400.000,00 KM**, bez postojanja pravila i kriterija za utvrđivanje prioriteta i iznosa za njihovo korištenje.

Osim toga, na osnovu Odluke o odobravanju programa utroška sredstava 13-002772/13 od 12.08.2013. godine isplaćen je iznos 6.091.670,00 KM za finansiranje zdravstvene zaštite – JZU "Zdravstveni centar Brčko".

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta u ostvarivanju prava iz zdravstvene zaštite navedenih kategorija osiguranika, potrebno je obezbijediti njihovo pravovremeno finansiranje. Potrebno je opštim aktom definisati način ostvarivanja prava na finansiranje transplantacije organa, utvrđivanje liste prioriteta i visine sredstava koja se finansiraju iz budžeta.

Tekući grantovi pojedincima u Odjeljenju za izbjeglice, raseljena lica i stambena pitanja, odobreni su u iznosu od 3.420.260,00 KM, a realizovani su u iznosu od 3.173.644,60 KM, što čini 92,79 % planiranih sredstava.

U narednom tabelarnom pregledu data je struktura planiranih i ostvarenih tekućih grantova:

Tabela br. 1

R. br.	OPIS	Planirano	Ostvareno	% realizacije
1.	- Obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH (poslovi započeti, a nezavršeni u 2012. godini)	280.109,00	276.224,00	98,61
	- Obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH	1.997.424,00	1.992.257,00	99,74 %
	Ukupno Obnova individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH	2.277.533,00	2.268.481,00	99,60 %
2.	Stambeno zbrinjavanje raseljenih lica koja se žele integrisati na nivou lokalne zajednice	250.000,00	247.413,60	98,97 %
3.	Stambenog zbrinjavanja Roma u Brčko distriktu BiH	234.977,00	0,00	0,00
4.	Naknada nosiocu stanarskog prava za razliku u vrijednosti	7.750,00	7.750,00	0,00

	dodijeljenog stana u odnosu na vrijednost uništenog stana po Rješenju iz 2012. godine			
5.	Zajednički projekti Ministarstva ljudskih prava i izbjeglica BiH (MLJPI)	650.000,00	650.000,00	0,00
6.	Ukupno tekući grantovi pojedincima (1+2+...+5)	3.420.260,00	3.173.644,60	92,79 %

1. Za projekat Obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH, budžetom je odobreno 2.277.533,00 KM, a realizovano 2.268.481,00 KM, odnosno 99,60% odobrenog budžetom za navedene namjene.

Realizovana sredstva odnose se na:

- Program započetak, a nedovršen u 2012. godini koji je realizovan u iznosu od 276.224,00 KM.

Navedeni grant se odnosi na sredstva koja su preostala (neurošena na poziciji grantova) iz 2012. godine i Odjeljenje ih je kao sredstva, čija je dodjela započela 2012. godine, ponovo planiralo u budžetu za 2013. godinu.

Sredstva za navedeni grant su isplaćena na osnovu Odluke o izdvajanju novčanih sredstava iz operativnog budžeta Brčko distrikta BiH za 2013. godinu namijenjenih za obnovu individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distriktu BiH (poslovi započeti, a nezavršeni u 2012. godini) broj: 13-003706/13 od 10. 10. 2013. godine.

Navedenom odlukom obuhvaćeno je 40 korisnika kojima je dodijeljeno ukupno 280.097,00 KM (jedan korisnik je u postupku dodjele odustao – 3.873,00 KM) tako da je ukupno realizovano 276.224,00 KM.

- Program za 2013. godinu koji je realizovan u iznosu od 1.992.257,00 KM.

Realizovana sredstva odnose se na grantove za obnovu stambenih jedinica uništenih ratnim dejstvima – obnova individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distriktu BiH realizovana za 262 korisnika.

Odlukom Vlade broj: 13-001243/13 od 14.05.2013. godine odobren je Program utroška sredstava tekućih grantova u 2013. godini u Odjeljenju za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja. Programom je definisano da će se navedena sredstva realizovati isplatom novčanih sredstava odobrenih korisniku sa konačne liste u maksimalnom iznosu od 30.000,00 KM. Programom su također definisani, opći kriteriji koji su ujedno eliminatorni i obavezujući za sve potencijalne korisnike, te posebni kriteriji za dodjelu sredstava, propisani članom 22 Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH (Službeni glasnik BiH, brojevi: 23/99, 21/03 i 33/03) i članom 3 Uputstva o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 48/06).

Uvidom u radne liste Komisije za odabir korisnika utvrdili smo da je predviđeno da Komisija u istu unese podatke o ispunjavanju općih kriterija aplikanta (koji su obavezujući i eliminatorni). U rubrici tabele predviđen je status aplikanta (treba imati status izbjeglice, raseljenog lica ili povratnika) i potrebno je u istu unijeti da ili ne, odnosno jasno napisati da li aplikant ima zahtijevani status. Osim navedenog potrebno je unijeti i podatke da li je aplikant korisnik ranijih donacija.

Uvidom u radne liste utvrdili smo da je rubrika koja se odnosi na status popunjena oznakom SP. U intervjuu sa članom komisije pojašnjeno nam je da Komisija pod navedenom oznakom podrazumijeva status ”spontani povratnik” i da isti nema status izbjeglice, raseljenog lica ili povratnika, odnosno nije evidentiran u registru baze podataka.

Pomenuti član Komisije nam je obrazložio da se radi o licima koja su tokom rata sporadično napuštala kuće i vraćala se u iste, a u međuvremenu nisu evidentirani kod nadležnih organa kao osobe koje su mijenjale boravište, zbog čega nisu u mogućnosti dokazati zahtijevani status bilo kojom vrstom javne isprave.

Potrebno je prilikom odabira korisnika u projektu obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika, poštovati opće i posebne kriterije propisane Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica BiH.

2. Za projekt Stambeno zbrinjavanje raseljenih lica koji se žele integrisati u lokalnu zajednicu planirana su u iznosu od 250.000,00 KM, a realizovana u iznosu od 247.413,60 KM.

Sredstva su realizovana na osnovu Odluke o kriterijima za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica koja je žele integrisati na nivou lokalne zajednice Brčko distrikta BiH od 14.05.2013. godine (u daljnjem tekstu: Odluka), a nakon Javnog poziva za podnošenje prijave. Odluka i Javni poziv propisuju opšte i posebne uslove koje aplikanti treba da ispune, kao i sadržaj dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenost istih. Opći kriteriji su slijedeći: da imaju ili su imali status raseljenog lica, da su stanovnici Brčko distrikta BiH, da u Brčko distriktu posjeduju građevinsku parcelu za koju su izdati lokacijski uslovi ili započetu stambenu izgradnju na građevinskoj parceli za koju je izdato odobrenje za građenje ili da iste pribavi i dostavi komisiji u roku od 30 dana od dana zatvaranja Javnog poziva, da podnosilac zahtjeva ili član njegovog domaćinstva nisu korisnici sredstava za stambenu izgradnju ili sanaciju objekta dovoljnih za obezbjeđenje minimuma stambenih uslova u skladu sa standardima o minimalnim stambenim uslovima, da podnosilac zahtjeva ili član njegovog porodičnog domaćinstva od 1991. godine nemaju na teritoriji BiH drugu stambenu jedinicu koja se smatra uslovnom za stanovanje u skladu sa utvrđenim standardima, da je podnosilac zahtjeva vlasnik porušene ili oštećene stambene jedinice iz 1991. godine i da ista nije prodana, zamijenjena ili prenesena na drugi način.

Posebni kriteriji su: broj članova porodičnog domaćinstva, socijalni status i starosna dob podnosioca zahtjeva, kategorija ratnog vojnog invalida i pripadnost porodici poginulih boraca.

Komisija za odabir korisnika je donijela konačnu listu od 32 korisnika kojima se dodjeljuju sredstva, nakon čega su sa istima zaključeni ugovori. Odjeljenje je, po odredbama navedenog ugovora, obavezno da u 2014. godini izvrši kontrolu utroška dodijeljenih sredstva.

3. Za projekt Stambeno zbrinjavanje Roma u BiH planirana su sredstva u iznosu od 234.977,00 KM.

Navedena sredstva su obezbijeđena iz sljedećih izvora:

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u iznosu od 120.000,00 KM,
- budžet Brčko distrikta BiH 30.000,00 KM i
- sredstva preostala iz ranijeg perioda u iznosu od 84.977,00 KM.

Odjeljenje je raspisalo Javni poziv za odabir korisnika (11 korisnika za izgradnju novih kuća i 4 korisnika za poboljšavanje uslova stanovanja). Procedura odabira korisnika je završena i Odjeljenje je sačinilo konačnu listu, koja je verifikovana od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Odjeljenje nije realizovalo sredstva namijenjena za navedeni projekat, zbog postupka po žalbi građana i razmatranja preporuka Ombudsmana za ljudska prava.

4. Tekući grant „Naknada nosiocu stanarskog prava za razliku vrijednosti dodijeljenog stana u odnosu na vrijednost uništenog stana po Rješenju iz 2012. godine“ planiran je u iznosu od 7.750,00 KM i realizovan je u potpunosti.

5. Zajednički projekat sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine odobrena su u tekućem budžetu Odjeljenja u iznosu od 650.000,00 KM. Navedena sredstva Odjeljenje je u novembru 2013. godine doznačilo Ministarstvu finansija i trezora BiH. Odjeljenje je u 2013. godinu kandidovalo projekte za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture, ali do okončanja fiskalne godine Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine nije izvršilo odabir kandidovanih projekata i raspodjelu novčanih sredstva.

Kontrola izvršenja ugovora o dodjeli novčanih sredstva

Članom 3 ugovora o dodjeli novčanih sredstava sa korisnikom, regulisana je obaveza korisnika, da se u roku od 6 mjeseci od prijema odobrenih novčanih sredstava, u potpunosti izgradi/dovrši stambeni objekat, a u skladu sa predmjerom radova koji su sastavni dio ugovora.

Odjeljenje je putem Pravobranilaštva u toku 2013. godine iniciralo, povrat sredstva iz dodijeljenih donacija od korisnika koji su ista realizovali, na način koji nije u skladu sa zaključenim ugovorima, Uvidom u dokumentaciju korisnika koji nisu ispoštovali odredbe ugovora o dodjeli novčanih sredstava, utvrdili smo da nisu pokretani postupci protiv pojedinih korisnika u 2013. godini (od 14 korisnika pokrenut je postupak protiv 6 korisnika).

Potrebno je da Odjeljenje, protiv svih korisnika koji nisu ispoštovali odredbe ugovora, poduzme ugovorom predviđene mjere, za povrat sredstava u skladu sa ugovorom

5.4.4. Kapitalni izdaci

Odobrena sredstva za kapitalne potrebe u razdoblju od **2011. do 2013.** godine iznosila su **116.492.206,61 KM**, od čega se na sredstva Carine iz **2004. godine odnosi 27.268,16 KM i 7.000.000,00 planirano finansiranje projekata iz kredita. Ukupno izvršenje budžeta kapitalnih potreba u navedenom razdoblju iznosi 39.256.951,02 KM**, što čini 33,71%.

Početna planirana sredstva za kapitalne projekte u **2013.** godini po knjizi Budžeta iznosila su **35.515.737,120KM**. Odlukom o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta BiH za **2013.** godinu izvršeno je povećanje kapitalnog budžeta u iznosu od **4.306.875,19 KM**, tako da je konačan kapitalni budžet za **2013.** godinu iznosio **39.822.612,31 KM**.

Pregled izvršenja kapitalnog budžeta za projekte odobrene u **2013.** godini po Odjeljenjima i institucijama, u procentualnom izvršenju u odnosu na plan, prikazan je u tabeli broj 3 u prilogu Izvještaja.

Revizijom izvršenja kapitalnih projekata po godinama utvrđen je relativno nizak stepen izvršenja projekata, što ukazuje na propuste u pripremi i definisanju razvojnih programa, kao i planiranju i blagovremenom preduzimanju aktivnosti i pokretanja propisanih postupaka neophodnih za njihovu realizaciju tako da iznos odobren budžetom za 2011. godinu od 22.259.303,11 KM nije realizovan ni tokom 2013. godine, što čini 48,82% odobrenog iznosa.

Također je utvrđeno, da se planiranje kapitalnog budžeta ne vrši na osnovu relevantnih parametara, ne planiraju niti pravovremeno poduzimaju aktivnosti na obezbjeđenju neophodnih preduslova (imovinskopravni odnosi, projektne dokumentacije neophodne za realizaciju kapitalnih projekata, potrebne saglasnosti, i dr.) te ne sačinjavaju detaljne operativne planove nabavke roba i usluga i izvođenja radova, kako bi obezbijedili efikasniju realizaciju kapitalnog budžeta.

U cilju povećanja efikasnosti i racionalnosti izvršenja budžeta kapitalnih potreba i poštovanja zakonom propisanih rokova za njihovu realizaciju, potrebno je da budžetski korisnici po odobravanju projekata donesu operativne planove neophodnih aktivnosti sa rokovima i nosiocima, te obezbijede kontinuiran i kvalitetan nadzor nad njihovom realizacijom, kako bi se blagovremeno preduzimale neophodne aktivnosti potrebne za njihovu realizaciju i njihovo dosljedno provođenje po rokovima i nosiocima.

5.4.5. Tekuća rezerva

Budžetom za 2013. godinu, sredstva rezervi planirana su u iznosu od 491.655,56 KM, u izvještajnom periodu utrošeno je 28.600,65 KM ili 6%.

Pomenuti iznos je realizovan na ime izdataka tekućeg održavanja- servisiranja crpne stanice „Đurići“ na osnovu Odluke Skupštine Distrikta broj: 01.02-163/13 od 11.09.2013. godine i odluke o proglašenju vanrednog stanja na području MZ Vučilovac 01.1-0100DA-02/13 od 10.04.2013. godine.

5.5. Finansijski izvještaji na dan 31.12.2013. godine

BILANS STANJA

5.5.1. Kratkoročna potraživanja

Na dan **31.12.2013.** godine u finansijskom izvještaju Bilansu stanja iskazana su kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od **32.750.080,56 KM**, od čega se na **sumnjiva i sporna potraživanja** odnosi **33.389.006,19 KM**. Razlika u iznosu od **831.993,04 KM** sastoji se od redovnih potraživanja za isporučene zdravstvene usluge, usluge zakupa i sl. u iznosu od **383.899,14 KM**, potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge (avansi) u iznosu od **176.281,01 KM**, potraživanja za kamate na oročena sredstva **219.509,43 KM**, potraživanja od Fond zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH **50.706,93 KM** i ostala potraživanja **1.596,53 KM**.

U strukturi ukupno iskazanih kratkoročnih potraživanja, na osnovu knjigovodstvene evidencije, **sumnjiva i sporna potraživanja** iznose **32.936.695,22 KM** ili **97,57%** ukupnih kratkoročnih potraživanja, a sastoje se od:

Odjeljenje za komunalne poslove	24.841.519,11 KM
Direkcija za finansije (po raznim osnovama)	5.835.883,22 KM
Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge	1.765.298,53 KM
Odjeljenje za poljop., vodopr. i šumarstvo (PHARE program)	493.994,36 KM

Od ukupno iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja **24.841.519,11 KM ili 75,42%** čine potraživanja za komunalne usluge, koja su nastala do **31.12.2007.** godine. U Direkciji za finansije ne postoji pojedinačna evidencija, sumnjivih i spornih potraživanja, po korisnicima usluga (glavna knjiga), nego se ista nalazi u JP „Komunalno Brčko“.

U 2013. godini nije vršena procjena naplativosti sumnjivih i spornih potraživanja, niti je vršena procjena naplativosti iskazanih redovnih potraživanja zbog njihove ročnosti.

Revizijom smo utvrdili da sumnjiva potraživanja u iznosu **33.216.786,27 KM** ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje tekućeg sredstva, tj. očekivanje da će se ista realizovati u roku od dvanaest mjeseci od datuma izvještavanja (tačka 76 Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 za javni sektor). Zbog navedenog, iskazano stanja kratkoročnih potraživanja u aktivi, te kratkoročnih razgraničenja u pasivi bilansa stanja, na dan **31.12.2013.** godine, precijenjena su najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja.

Potrebno je, u cilju istinite i fer prezentacije finansijskog stanja na dan bilansiranja izvršiti procjenu naplativosti svih potraživanja, te u skladu s izvršenom procjenom izvršiti adekvatna knjiženja ispravke vrijednosti.

5.5.2. Stalna sredstva, popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2013. godine

Na osnovu odluke Gradonačelnika broj 05-001458/13 od 15.11.2013. godine imenovana je centralna popisna komisija sa zadatkom da organizuje i prati tok popisa po odjeljenjima i institucijama i da sačini zbirni izvještaj o popisu imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2013. godine.

Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza broj: 04.2-02-1723/08 od 23. 4. 2008. godine (u daljnjem tekstu: Uputstvo o radu popisnih komisija), određen je način rada, poslovi i rokovi koje su dužni ispoštovati popisne komisije i državni službenici i namještenici.

U postupku revizije utvrdili smo da pojedinačne komisije nisu izvršile popis potraživanja i obaveza i procjenu njihove naplativosti ili dospelosti u cilju pouzdanije fer prezentacije njihovog iznosa u finansijskim izvještajima i iniciranja pojačanih aktivnosti na naplati potraživanja i sprečavanju njihove zastare. Takođe, većina popisnih komisija budžetskih korisnika, svoje Izvještaje o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala, potraživanja i obaveza, nisu dostavili Centralnoj popisnoj komisiji do **15. 1. 2014.** godine, što je suprotno odredbama člana 7 stavova a) i b) Uputstva o radu popisnih komisija.

Potrebno je, prilikom vršenja godišnjeg popisa stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha materijala i roba, stanja novčanih sredstava potraživanja i obaveza, poštovati odredbe Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza u dijelu obima i rokova.

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju stalnih sredstava u **Odjeljenju za komunalne poslove**, ustanovljeno je da postoje evidentirana stalna sredstva u iznosu od **30.141,36 KM**. Kao što smo konstatovali u prethodnoj reviziji, komisija za popis na dan **31.12.2013.** godine, nije popisom obuhvatila navedena stalna sredstva, što nas upućuje na zaključak da nisu usklađene knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem. I pored toga, što stalna sredstva postoje u knjigovodstvenoj evidenciji, komisija za

popis nije priložila dokaze koji bi potvrdili uzroke nastale razlike, odnosno manjka. Navedeno nije u skladu sa odredbama 58 stav 2 Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH i člana 2. i 3. Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza broj: 04.2-02-1723/08 od 23.04.2008. godine.

Potrebno je utvrditi stvarne uzroke nastalih razlika, uz dokumentovanje utvrđivanja manjka, te preduzimanje daljnjih mjera o načinu likvidacije manjkova u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH.

Također, revizijom smo utvrdili da, popisne liste ne sadrže stalna sredstva po ukupnoj vrijednosti (trošku sticanja), nego se iskazuju prema fakturama nabavke (izgradnje). Imenovanje stalnih sredstava (dijelova stalnih sredstava) vrši se preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (sanacija, izgradnja, zamjena, rekonstrukcija). Uočeno je da se pojedina ulaganja na stalnim sredstvima vode kao posebna sredstva u iznosu od **2.214.444,56 KM**. Nadalje smo uočili da se za naknadna ulaganja uvećavaju vrijednosti odgovarajuće stalne imovine bez dokumentovanja promjene funkcionalnih karakteristika ili vijeka trajanja rekonstruisanih sredstava, te bez isknjižavanja vrijednosti imovine koja je navedenim ulaganjima zamijenjena. Uočeni nedostaci ukazuju da je popis izvršen formalno, preuzimanjem knjigovodstvenih evidencija, a ne utvrđivanjem stvarne suštine sredstva i njegove realne vrijednosti.

Potrebno je prilikom okončanja postupka sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom. Ukoliko se radi o naknadnim ulaganjima na postojećim stalnim sredstvima potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je naknadnim ulaganjima zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva, a samim tim i imovine Brčko distrikta BiH u bilansu stanja.

Kao rezultat stvorenih, neiskazanih obaveza i tekućih rashoda za priznate podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 4.169.347,01 KM u bilansu stanja je izvršeno potcjenjivanje stanja obaveza i finansijskog rezultata, čime je narušeno načelo fer prezentacije finansijskih izvještaja (bilansa stanja, računa prihoda i rashoda i izvještaja o izvršenju budžeta).

5.5.3. Račun prihoda i rashoda (Bilans uspjeha)

U sljedećoj tabeli dajemo skraćeni prikaz Bilansa uspjeha za period 1. 1. - 31. 12. 2012. godine:

R. br.	P O Z I C I J A	Ostvareno u prethodnoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	Indeks
				4/3
1	2	3	4	5
RASHODI				
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	77.578.081,74	72.018.186,18	92,8
2.	Dopr. na teret poslodavca i ostali doprin.	2.926.143,61	2.836.877,04	96,9
3.	Izdaci za materijal i usluge	44.053.232,28	44.993.785,31	102,1
4.	Tekući grantovi	45.938.289,48	49.323.381,92	107,4
5	Kapitalni grantovi	0,00	3.010.000,00	0,0
5.	Subvencije	11.766.363,36	21.290.578,99	180,9
6.	Izdaci za kamate	451.048,10	411.174,15	91,2
7.	UKUPNO RASHODI (1 do 6)	182.713.158,57	193.883.983,59	106,1

8.	PRIHODI	209.749.482,23	197.957.126,87	94,4
9.	Višak prihoda nad rashodima (8-7)	27.036.323,66	4.073.143,28	15,1

Pozicije bilansa uspjeha prikazuju ostvarene prihode i rashode za 2013. godinu, te možemo zaključiti da ostvareni višak prihoda nad rashodima (suficit), iznosi **4.073.143,28 KM**. Obzirom na neiskazane rashode po osnovu stvorenih obaveza za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu 4.169.347,01 KM (**tačka 5.4.3. izvještaja**), konstatujemo da je u 2013. godini ostvaren višak rashoda nad prihodima u iznosu 96.203,73 KM, tako da finansijski izvještaji ne odražavaju stvarno stanje rashoda i poslovnog rezultata.

5.5.4. Izvori sredstava i višak prihoda nad rashodima

Iskazano stanje izvora sredstava u pasivi, na dan 31.12.2013. godine, iznosi 461.596.250,15 KM, struktura istih data je u sljedećem pregledu:

- Izvori stalnih sredstava	378.025.029,35 KM
- Izvori sredstava rezervi	11.667,00 KM
- Revalorizacioni efekti	62.475,99 KM
- Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	83.497.077,81 KM

Obzirom na neiskazane rashode po osnovu stvorenih obaveza za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu 4.169.347,01 KM (**tačka 5.4.3 izvještaja**), konstatujemo da je iskazano stanje neraspoređenog viška prihoda nad rashodima uvećano za navedeni iznos, te ne odražavaju stvarno stanje izvora sredstava na dan 31.12.2013. godine.

6. KOMENTAR

Direkciji za finansije je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2013. godine, broj: 01-02-03-13-294/14, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija za finansije se izjasnila dopisom broj:13.9-04.1-518/14 od 30.06.2013.godine. Direkcija za finansije nije imala primjedbe na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja osim formalnih propusta prilikom revizije, kvalifikacije mišljenja i odgovornosti za usklađenost poslovanja za zakonskim propisima. Revizorski tim je uvažio primjedbu o podijeljenoj odgovornosti Direkcije za finansije-za transakcije prijavljene u glavnoj knjizi Trezora i ostalih budžetskih korisnika- za sve transakcije i događaje koji su nastali u izvještajnom periodu. Primjedba na kvalifikaciju mišljenja o istinitosti i objektivnosti iskazanog stanja imovine i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine, rezultata poslovanja i izvršenja Budžeta Brčko distrikta BiH u finansijskim izvještajima nije prihvaćena s obzirom da na istu ne utiče nosilac odgovornosti, tako da ovaj izvještaj nakon korekcija po osnovu prihvaćenih primjedbi predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu.

Tim za reviziju

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Safet Nišić, dipl. oec.

7. PRILOZI

Rashodi i izdaci skraćena shema

Tabela broj 1

O P I S	Ostvarenje	Konačan plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2012. god.	2013. god.	2013. god.	4/2x100	4/3x100
1	2	3	4	5	6
Bruto plate i naknade troškova zaposlenim	75.914.531,18	71.628.082,66	70.199.858,56	92,5	98,0
Naknade troškova zaposlenih i skup. zastupnika	1.663.550,56	2.103.252,58	1.818.327,62	109,3	86,5
Doprinos na teret poslodavca i ostali doprinosi	2.926.143,61	3.054.561,01	2.836.877,04	96,9	92,9
Izdaci za materijal i usluge	44.053.232,28	50.041.503,84	44.993.785,31	102,1	89,9
Tekući grantovi	45.938.289,48	50.583.930,31	49.323.381,92	107,4	97,5
Subvencije	11.766.363,36	21.352.214,00	21.290.578,99	180,9	99,7
Izdaci za kamate	451.048,10	467.186,67	411.174,15	91,2	88,0
Kapitalni grantovi	0,00	3.109.745,51	3.010.000,00		96,8
Ukupno tekući izdaci	182.713.158,57	202.340.476,58	193.883.983,59	106,1	95,8
Kapitalni izdaci	1.006.849,54	39.822.612,31	4.714.147,96	468,2	11,8
Otplata kredita	379.533,83	1.101.790,33	1.101.790,16	290,3	100,0
Ukupno tekući i kapitalni izdaci	184.099.541,94	243.264.879,22	199.699.921,71	108,5	82,1
Manje izvršeni rashodi i izdaci u odnosu na plan	56.020.982,19		43.564.957,51	77,8	

Sintetički pregled tekućih izdataka

Tabela broj 2

O P I S	Ostvarenje u 2012. godini	Plan za 2013. god. Po knjizi budžeta	Amandmani na budžet 2013. godine	Preusmje- ravanja 2013.	Konačan plan za 2013. godinu	Ostvarenje u 2013. godini	Indeks 4/3
0	1	2	3		4	5	6
Bruto plate	75.914.531,18	75.587.100,65	-3.959.017,99	0,00	71.628.082,66	70.199.858,56	98,01
Naknade troškova zapos. i skupšt. zastup.	1.663.550,56	1.988.602,61	114.649,97	0,00	2.103.252,58	1.818.327,62	86,45
Doprinos na teret poslodavca	2.926.143,61	3.136.798,69	-82.237,68	0,00	3.054.561,01	2.836.877,04	92,87
Putni troškovi	558.134,39	520.740,00	-2.719,60	12.114,41	530.134,81	402.663,63	75,95
Izdaci za energiju	3.637.150,73	4.625.481,00	477.895,78	167.006,28	5.270.383,06	4.849.636,54	92,02
Izdaci za komunalne usluge	1.559.618,73	1.559.335,04	25.099,35	58.998,76	1.643.433,15	1.542.096,93	93,83
Nabavka materijala i sitnog inventara	6.541.423,61	5.059.098,00	-875.008,86	24.130,57	4.208.219,71	3.835.744,94	91,15
Usluge prevoza i gorivo	901.052,31	797.564,00	34.242,00	38.331,10	870.137,10	775.385,04	89,11
Unajmlj. imovine i opreme	82.362,04	155.780,00	-11,00	-58.140,00	97.629,00	88.533,74	90,68
Tekuće održavanje	5.728.397,42	6.479.867,65	-299.914,79	6.088,00	6.186.040,86	4.969.298,63	80,33
Izdaci za bank. i usl. osig.	356.181,63	364.791,00	-55.998,00	-8.365,00	300.428,00	241.641,99	80,43
Ugovorene usluge	24.688.911,42	27.142.613,55	3.921.448,72	-128.964,12	30.935.098,15	28.288.783,87	91,45
Grantovi drugim nivoima Vlade	100.000,00	100.000,00	700.000,00	0,00	800.000,00	800.000,00	100,00
Grantovi pojedincima	34.654.507,02	36.918.853,00	962.947,00	-176.200,00	37.705.600,00	36.594.179,44	97,05
Grantovi neprofitnim organizacijama	11.183.782,46	11.893.900,00	119.430,31	65.000,00	12.078.330,31	11.929.202,48	98,77
Subvencije javnim preduzećima i fondovima	8.616.411,38	13.960.544,00	891.670,00	0,00	14.852.214,00	14.847.128,00	99,97
Subven. priv. preduzećima	3.149.951,98	4.700.000,00	1.800.000,00	0,00	6.500.000,00	6.443.450,99	99,13
Izdaci za inostrane kamate	42.071,45	61.491,00	0,00	0,00	61.491,00	47.456,14	77,18
Kamate na domaće pozajmljivanje	304.152,67	329.588,00	0,00	-26.387,33	303.200,67	261.223,46	86,16
Ostale naknade vezane za pozajm.	104.823,98	102.495,00	0,00	0,00	102.495,00	102.494,55	100,00
Kapitalni grantovi	0,00	3.109.745,51	0,00	0,00	3.109.745,51	3.010.000,00	96,79
Ukupno tekući rashodi	182.713.158,57	198.594.388,70	3.772.475,21	-26.387,33	202.340.476,58	193.883.983,59	95,82

Plan i ostvarenje kapitalnog budžeta za 2013. godinu

Tabela broj 3

R. br.	ODJELJENJE/ INSTITUCIJA	Plan za 2013.	Ostvarenje 2013.	Raspoloživo	% izvršenja
1	2	3	4	5(3-4)	6(4/3)x100
1.	Skupština Brčko distrikta	60.000,00	0,00	60.000,00	0,00
2.	Kancelarija gradonačelnika	10.000,00	8.336,25	1.663,75	83,36
3.	Pravosuđe Brčko distrikta	485.595,77	36.898,43	448.697,34	7,60
4.	Policija Brčko distrikta	946.060,00	61.783,16	884.276,84	6,53
5.	Odjeljenje za javnu sigurnost	836.830,50	385.687,33	451.143,17	46,09
6.	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove	1.936.360,49	506.945,85	1.429.414,64	26,18
7.	Direkcija za finansije	125.000,00	0,00	125.000,00	0,00
8.	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	795.000,00	23.669,26	771.330,74	2,98
9.	Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu	476.000,00	279.734,58	196.265,42	58,77
10.	Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge	4.049.726,59	159.859,26	3.889.867,33	3,95
11.	Odjeljenje za obrazovanje	4.023.066,85	507.114,30	3.515.952,55	12,61
12.	Odjeljenje za prostorno planiranje	2.457.578,00	1.172.334,08	1.285.243,92	47,70
13.	Odjeljenje za raseljena lica, izbjeglice i stamb. pit.	15.000,00	0,00	15.000,00	0,00
14.	Odjeljenje za komunalne poslove	11.109.307,41	457.712,75	10.651.594,66	4,12
15.	Odjeljenje za javne poslove	9.452.918,03	402.561,51	9.050.356,52	4,26
16.	Odjeljenje za javni registar	150.000,00	3.862,31	146.137,69	2,57
17.	Kancelarija za upravljanje javnim imovinom	2.823.568,67	654.238,19	2.169.330,48	23,17
18.	Kancelarija koordinatora BD pri VM	600,00	492,67	107,33	82,11
19.	Kancelarija za reviziju	70.000,00	19.906,00	50.094,00	28,44
	UKUPNO:	39.822.612,31	4.681.135,93	35.141.476,38	11,75

Plan i ostvarenje kapitalnog budžeta odobrenog u periodu 2011.-2013. godine

Tabela 3a

Godina odobrenja projekta	Planirano	Realizovano do 1. 1. 2013.	Realizovano u 2013.	Raspoloživo	Izvršenje 2013 %	Izvršenje kumulativ no %
1	2	3	4	5	6	7
2011.	45.595.275,14	15.845.696,07	7.490.275,96	22.259.303,11	16,43%	51,18%
2012.	31.047.051,00	999.105,54	10.240.737,52	19.807.207,94	32,98%	36,20%
2013.	39.822.612,31	0	4.681.135,93	35.141.476,38	11,75%	11,75%
Ukupno:	116.464.938,45	16.844.801,61	22.412.149,41	77.207.987,43		33,71%

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
BILANS STANJA NA DAN 31.12.2013. GODINE

Tabela br. 4

R. br.	Ekonom- ski kod	POZICIJA	Zabi- lješka	Ostvareno u	Ostvareno u
				preth. god.	tekuć.godini
0	1	2	3	4	5
				2012.	2013.
1.		I. AKTIVA			
2.	10000+ 20000	Gotovina, kratkoročna potraživ., razgraničenja (3 do 6)		146.384.910,24	125.681.934,78
3.	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali		20.391.341,66	6.931.854,22
4.	120000	Vrijednosni papiri		0,00	0,00
5.	130000	Kratkoročna potraživanja		35.993.568,58	32.750.080,56
6.	140000	Kratkoročni plasmani		90.000.000,00	86.000.000,00
7.	011-031	B. Stalna sredstva (10+13+16)		402.409.269,69	408.226.567,56
8.	11000	Stalna sredstva		464.393.251,11	489.353.058,31
9.	11900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava		- 100.756.899,74	- 111.328.028,96
10.	011-0119	Neotpisana vrijednost stal. sredst. (8-9)		363.636.351,37	378.025.029,35
11.	20000	Dugoročni plasmani		3.027.418,63	3.239.687,16
12.	29000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana		0,00	0,00
13.	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (11-12)		3.027.418,63	3.239.687,16
14.	31000	Vrijednosni papiri		35.745.499,69	26.961.851,05
15.	31900	Ispravka vrijednosti		0,00	0,00
16.	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira		35.745.499,69	26.961.851,05
17.	90000	Dugoročna razgraničenja prihoda i rashoda (18+19+20)		21.470.109,43	19.544.680,79
18.	91000	Dugoročna razgraničenja prihoda		0,00	0,00
19.	92000	Dugoročna razgraničenja rashoda		11.765.322,59	10.511.338,71
20.	93000	Ostala dugoročna razgraničenja		9.704.786,84	9.033.342,08
21.		Ukupna aktiva (2+7+17)		570.264.289,36	553.453.183,13

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 16 do 49 sastavni su dio našeg izvještaja.

R.	Ekonom-	POZICIJA	Zabi-	Ostvareno u	Ostvareno u
br.	ski kod		lješka	preth. god.	tekuć. godini
0	1	2	3	2012.	2013.
22.		II. PASIVA			
23.	300000	A. Kratkor. obaveze i razgraničenja (od 24 do 29)		46.437.475,11	45.350.401,14
24.	310000	Kratkoročne tekuće obaveze		5.758.241,39	6.050.753,33
25.	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira		12.479,73	9.800,63
26.	330000	Kratkoročni primici od pr.i fiz.lica		7.125,80	7.125,80
27.	340000	Obaveze prema radnicima		163,53	
28.	360000	Finans. i obrač. odnosi sa dr. povezanim jedinicama		36.330,57	43.610,26
29.	390000	Kratkoročna razgraničenja		40.623.134,09	39.239.111,12
30.	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (od 31 do 33)		57.215.609,12	46.506.531,84
31.	410000	Dugoročni krediti i zajmovi		21.470.109,43	19.544.680,79
32.	420000	Ostale dugoročne obaveze		35.745.499,69	26.961.851,05
33.	490000	Dugoročna razgraničenja		0,00	
34.	500000	C. Izvori sredstava (35+36+37+38+39-40)		466.611.205,13	461.596.250,15
35.	510000	Izvori stalnih sredstava		363.636.351,37	378.025.029,35
36.	520000	Ostali izvori sredstava		0,00	
37.	530000	Izvori sredstava rezervi		11.667,00	11.667,00
38.	580000	Revalorizacioni efekti		62.475,99	62.475,99
39.	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		102.900.710,77	83.497.077,81
40.	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
41.		Ukupna pasiva (23+30+34)=25		570.264.289,36	553.453.183,13

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 16 do 49 sastavni su dio našeg izvještaja.

RAČUN PRIHODA I RASHODA

Tabela br. 5

R. br.	Ekonom. kod	POZICIJA	Bilješke	Ostvareno u	Ostvareno u	Indeks
				2012. godini	2013. godini	
0	1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	600000	Rashodi (3+7+17+25)		182.713.158,57	193.883.983,59	106,1
2.	610000	I tekući izdaci		182.713.158,57	193.883.983,59	106,1
3.	611000	Plate i naknade troškova zaposlenih (4+5)		77.578.081,74	72.018.186,18	92,8
4.	611100	Bruto plate i naknade		75.914.531,18	70.199.858,56	92,5
5.	611200	Naknade troškova zaposlenih i sku.		1.663.550,56	1.818.327,62	109,3
6.	612000	Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi		2.926.143,61	2.836.877,04	96,9
7.	613000	Izdaci za materij. i usluge (od 8 do 16)		44.053.232,28	44.993.785,31	102,1
8.	613100	Putni troškovi		558.134,39	402.663,63	72,1
9.	613200	Izdaci za energiju		3.637.150,73	4.849.636,54	133,3
10.	613300	Izdaci za komunalne usluge		1.559.618,73	1.542.096,93	98,9
11.	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara		6.541.423,61	3.835.744,94	58,6
12.	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva		901.052,31	775.385,04	86,1
13.	613600	Unajmljivanje imovine i opreme		82.362,04	88.533,74	107,5
14.	613700	Izdaci za tekuće održavanje		5.728.397,42	4.969.298,63	86,7
15.	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platn.		356.181,63	241.641,99	67,8
16.	613900	Ugovorene usluge		24.688.911,42	28.288.783,87	114,6
17.	614000	Tekući grantovi (od 18 do 24)		57.704.652,84	70.613.960,91	122,4
18.	614100	Grantovi drugim nivoima vlade		100.000,00	800.000,00	800,0
19.	614200	Grantovi pojedincima		34.654.507,02	36.594.179,44	105,6
20.	614300	Grantovi neprofitnim organizacijama		11.183.782,46	11.929.202,48	106,7
21.	614400	Subvencije javnim preduzećima		8.616.411,38	14.847.128,00	172,3
22.	614500	Subvencije privatnim preduzećima		3.149.951,98	6.443.450,99	204,6
	615200	Kapitalni grantovi pojedincima, neprofitnim org.		0,00	3.010.000,00	
25.	616000	Izdaci za kamate i ostale naknade		451.048,10	411.174,15	91,2
26.	616200	Izdaci za inostrane kamate		42.071,45	47.456,14	112,8
27.	616300	Kamate na domaća pozajmljivanja		304.152,67	261.223,46	85,9
28.	616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje		104.823,98	102.494,55	97,8

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 16 do 49 sastavni su dio našeg izvještaja

R.	Ekonom.	POZICIJA	Bilješke	Ostvareno u	Ostvareno u	Indeks
br.	kod			2012. godini	2013. godini	
0	1	2	3	4	5	6
29.	700000	PRIHODI (30+42+56)		209.749.482,23	197.957.126,87	94,4
30.	710000	Prihodi od poreza (31+34+35+36)		172.538.932,85	169.089.572,97	98,0
31.	711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeć (32+33)		13.207.457,40	13.117.314,94	99,3
32.	711100	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća		1.446.159,02	1.763.320,11	121,9
33.	711200	Porez na dobit preduzeća		11.761.298,38	11.353.994,83	96,5
34.	713000	Porezi na plate i radnu snagu		8.396.703,91	8.409.390,29	100,2
35.	714000	Porez na imovinu		1.005.409,50	1.316.856,11	131,0
36.	715000	Porezi na dobra i usluge (od 37 do 41)		149.929.362,04	146.246.011,63	97,5
37.	715100	Porezi na prodaju dobara i usluga		175.682,53	61.823,25	35,2
38.	715200	Porez na promet posebnih usluga		626.656,14	394.895,25	63,0
	715300	Porezi na upotreb. dob. ili na dozvole dobara iz ak.		534.170,00	490.500,00	91,8
41.	715500	Indirektni porezi od UIO		148.592.853,37	145.298.793,13	97,8
42.	720000	Neporezni prihodi (43+47+55)		35.959.878,07	26.780.348,02	74,5
43.	721000	Prihod od poduzetničke aktivnosti i imovine (od 44 do 46)		6.015.755,03	7.036.494,26	117,0
44.	721100	Prihod od nefinans. jav. preduz. i fin.jav.ins		824.787,79	851.448,03	103,2
45.	721200	Ostali prihodi od imovine		4.828.012,69	5.580.178,52	115,6
46.	721600	Prihodi od privatizacije		362.954,55	604.867,71	166,7
47.	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 48 do 54)		27.539.769,63	17.345.028,88	63,0
48.	722100	Administrativne takse		697.826,90	631.862,69	90,5
49.	722200	Sudske takse i sudske naknade		1.558.586,65	1.409.512,23	90,4
50.	722300	Komunalne takse		440.394,49	473.069,04	107,4
51.	722400	Ostale budžetske naknade		1.839.895,16	2.084.968,32	113,3
52.	722500	Posebne naknade i takse		3.158.065,89	3.314.974,16	105,0
53.	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga		19.146.606,75	9.267.047,44	48,4
54.	722700	Neplanirane uplate - prihodi		698.393,79	163.595,00	23,4
55.	723000	Novčane kazne		2.404.353,41	2.398.824,88	99,8
56.	730000	Tekuće potpore (grantovi) (57+58)		1.250.671,31	2.087.205,88	166,9
57.	731000	Grantovi iz inostranstva		4.275,44	11.637,55	272,2
58.	732100	Domaći grantovi		1.246.395,87	2.075.568,33	166,5
59.		Višak prihoda nad rashodima		27.036.323,66	4.073.143,28	15,1

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 16 do 49 sastavni su dio našeg izvještaja.

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA
period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2013. godine

Tabela br. 6

R. b.	Broj konta	Naziv konta	Tekuća godina 2013.	Prethodna godina 2012.
1.		A. Novčani primici Prihodi (2+3-4+5+8)	197.957.126,87	209.749.482,23
2.	710000	Prihodi od poreza	169.089.572,97	172.538.932,85
3.	720000	Neporezni prihodi - ukupno	26.780.348,02	35.959.878,07
4.	391110	Unaprijed naplaćeni neporezni prihodi	0,00	0,00
5.	730000	Tekuće potpore (Grantovi)	2.087.205,88	1.250.671,31
6.	811000	Kapitalni primici		
7.	812000	Kapitalne potpore (Grantovi)		
8.		B. Finansiranje (od 9 do 11)	0,00	0,00
9.	813000	Primljene otplate datih zajmova i povećanje učešća u kapitalu	0,00	0,00
10.	814000	Dugoročni krediti i zajmovi	0,00	0,00
11.	815000	Kratkoročni krediti i zajmovi	0,00	0,00
12.		C. Ostalo (od 13 do 18)	100.272.695,29	31.050.038,05
13.	141200	Depoziti kod banaka - potražni promet	99.000.000,00	30.000.000,00
14.	131122422	Povrat avansa	0,00	0,00
15.	1311113	Potraživanja po osnovu bolovanja od FZO-a - potr. strana	428.088,45	550.208,16
16.	241111	Ostali dugoročni plasmani - far program povrat	512.552,47	183.432,96
17.	780000	Prihodi iz budžeta	0,00	0,00
18.		Ostali primici (grant Zav. za zapošljav. don. PDV u prihodima)	332.054,37	316.396,93
19.		D. Novčani primici (1+12)	298.229.822,16	240.799.520,28
20.		A. Novčane isplate Rashodi kla. 6 (21+22+23+24+25+26)	193.883.945,64	182.713.158,57
21.	611000	Plate i naknade troškova zaposlenim	72.018.186,18	77.578.081,74
22.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.836.877,04	2.926.143,61
23.	613000	Izdaci za materijal i usluge	44.993.747,36	44.053.232,28
24.	614000	Tekući grantovi	70.613.960,91	57.704.652,84
25.	615000	Kapitalni grantovi	3.010.000,00	0,00
26.	616000	Izdaci za kamate i ostale naknade	411.174,15	451.048,10
27.		B. Kapital - klasa 8 (28+29)	22.445.161,44	13.267.360,98
28.	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	22.445.161,44	13.267.360,98

29.		C. Finansiranje	1.101.790,16	379.533,83
30.	822000	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	0,00	0,00
31.	823000	Otplate duga	1.101.790,16	379.533,83
32.		D. Ostale isplate (od 33 do 43)	108.038.108,80	56.518.265,34
33.	141200	Depoziti kod banaka - dugovni promet	95.000.000,00	40.000.000,00
34.		Ostale isplate	0,00	0,00
35.	311100	Kratkoročne tekuće obaveze na početku godine	5.758.241,39	8.467.785,53
36.	361200	Obaveze za PDV-e - dugovni promet	389.340,23	442.741,84
37.	391200	Razgraničeni rashodi - saldo na poč. god.	6.003.607,61	3.808.507,60
38.	391300	Ostala razgraničenja (zadržani depoziti) - dugovni promet	705.222,63	1.057.372,84
39.	392100	Ostala razgraničenja (budžetski koris.) - saldo na poč. godine	5.415,89	23.708,86
40.	1311113	Potraživanja po osnovu bolovanja od FZO-a - dugov. strana	0,00	0,00
41.	1311122	Avansi - dugovni promet	176.281,05	0,00
42.	391411	Ostala raz. avansi - dugovni promet	0,00	2.718.148,67
43.	410000	Dugoročni krediti i zajmovi - dugovni promet	0,00	0,00
44.		Ukupne novčane isplate (20+27+32)	325.469.006,04	252.878.318,72
45.	311100	Kratkoročne tekuće obaveze na kraju godine	6.050.753,33	5.758.241,39
46.	311200	Kratkoročne obaveze (ostale) - saldo na kraju godine	0,00	
47.	3612116	Obaveze za PDV-e - saldo na kraju god.	43.581,42	31.309,30
48.	391200	Razgraničeni rashodi - saldo na kraju godine	6.380.783,69	6.003.607,61
49.	391300	Ostala razgraničenja (zadržani depoziti) - potražni promet	801.240,57	721.203,45
50.	392100	Ostala razgraničenja (budžetski korisnici) - saldo na kraju god.	20.744,15	5.415,89
51.	1311122	Avansi - potražni promet		0,00
52.		Saldo obaveza na kraju godi. (45+46+47+48+49+50+51)	13.297.103,16	12.519.777,64
53.		Ostale isplate (53)	-482.593,28	422.659,87
54.		UKUPNI RASHODI I IZDACI (44-52+53)	311.689.309,60	240.781.200,95
55.		Neto novčani primici (19-54)	-13.459.487,44	18.319,33
56.		Saldo gotovine na početku godine	20.391.341,66	20.373.022,33
57.		Saldo gotovine na kraju godine (55+56)	6.931.854,22	20.391.341,66

